

Sluttrapport – Skole- og tilbudsstruktur i Vestfold fylkeskommune i et 10- til 15-års perspektiv



Foto: Paal-André Schwital



Innhold

1. Innledning	4
2. Bakgrunn og mandat	4
2.1. Fullføringsreform og ny opplæringslov	4
2.2. Barnets beste vurderinger	5
2.3. Prinsipper for dimensjonering og skoletilbud	5
2.4. Retningssak og rammer for arbeidet	6
3. Hva er videregående opplæring i Vestfold?	6
4. Gjennomføring av videregående opplæring i Vestfold – 5 eller 6 år etter oppstart	9
5. Samfunnets behov for arbeidskraft	10
5.1. Framtidas kompetansebehov på kort og lang sikt 2030-2050	10
5.2. Status i Vestfold	12
5.2.1. Bedriftsundersøkelsen 2024 NAV Vestfold og Telemark, Vestfold fylke ...	12
5.2.2. Næringssammensetning i kommunene i Vestfold	12
6. Vestfoldplanen	14
6.1. Vestfolds strategiske mål	14
6.2. Regional plan for videregående opplæring	15
7. Skolestruktur i Vestfold fylkeskommune i et 10- til 15-års perspektiv	15
7.1. Skolestruktur i Vestfold fylkeskommune – et historisk bilde	15
7.2. Befolkningsutvikling	17
7.3. Studietilbøyelighet	17
7.4. Elevtallsframskrivninger frem mot 2040 - kommunevis	18
7.5. Arealanalyse av kapasiteten ved de videregående skolene i Vestfold	20
7.6. Fagskolenes rolle i regional kompetanseutvikling	21
7.7. Skoleskyss	21
7.7.1. Generelt om skoleskyss	21
7.7.2. Vurdering av tog som del av skoleskyssstilbudet	22
7.8. Vurdering av skolestruktur	22
8. Dagens tilbudsstruktur i Vestfold fylkeskommune	23
8.1. Fordeling kjønn per utdanningsprogram siste seks år	23
8.2. Søkertall og utvikling	24
8.3. Arbeids- og hverdagslivstrening (AHT)	24
8.4. Spesialtransport	26
8.5. Yrkesfag med studiekompetanse (SK-løp)	27
8.6. Tilbudsstruktur innen voksenopplæring	27
8.7. Kostnader i videregående opplæring	29
8.8. Elevbevegelse mellom kommunene i Vestfold	32
9. Tilbudsstruktur i Vestfold fylke i et 10- til 15-års perspektiv	34
9.1. Geografiske områder	34
9.2. Vurdering av det enkelte utdanningsprogram	35
9.2.1. Studieforberedende utdanningsprogram	35

9.2.2. Yrkesfaglige utdanningsprogram.....	40
9.3. Helhetlige alternativer til dagens tilbudsstruktur	45

1. Innledning

Arbeidet med skole- og tilbudsstruktur i et 10- til 15-års perspektiv ble igangsatt i oktober 2024. Det er gitt jevnlig orienteringer om arbeidet i hovedutvalg for utdanning, medbestemmelsesmøtet og direktørens ledergruppe.

Det ble avholdt en egen innspillskonferanse 7. mars 2025 med bred deltakelse fra de videregående skolene, kommunene, partene i arbeidslivet, næringsforeningene og ungdomsrådet. I tillegg har det på fylkeskommunens hjemmeside vært mulig for alle interesserte å gi innspill. 13.mai ble det lagt frem en retningssak for fylkestinget. Vedtak i denne saken peker ut retning og prinsipper for arbeidet med skole- og tilbudsstruktur for Vestfold fylkeskommune.

Fylkesdirektøren har en målsetting om å utvikle en skole- og tilbudsstruktur som er bærekraftig over tid, som tar hensyn til arbeidslivets behov og elevenes ønsker. Videre må det legges til rette for en tilbudsstruktur som bidrar til å øke andelen elever som fullfører og består videregående opplæring.

2. Bakgrunn og mandat

Det er flere forhold som gir grunnlag for å se på den overordnede skole- og tilbudsstrukturen i Vestfold fylkeskommune i et lengre tidsperspektiv. Det har kommet ny opplæringslov som gir alle rett til å fullføre videregående opplæring, og det gir økt oppmerksomhet om hvordan skole- og tilbudsstrukturen kan bidra positivt i arbeidet med fullført og bestått. Det er også behov for å vurdere strukturelle grep som kan skape et økonomisk handlingsrom i sektoren. Et eventuelt handlingsrom vil kunne omdisponeres til tiltak for å øke andelen fullført og bestått.

Endringer i skole- og tilbudsstruktur er krevende og kompliserte prosesser med mange avhengigheter og perspektiver. Det er i Vestfold, sammenlignet med øvrige fylkeskommuner, en relativt høy andel elever som ikke fullfører videregående opplæring, og 11,6 % av unge mellom 15 og 29 år står utenfor arbeid og utdanning. Skole- og tilbudsstruktur er et viktig redskap i arbeidet med å øke andelen fullført og bestått og redusere utenforskapet.

Videregående opplæring er et viktig samfunnsoppdrag som skal forberede ungdom til voksenlivet ved å gi dem nødvendig kunnskap, ferdigheter og holdninger. Målet er å ruste elevene til å møte livets utfordringer, både personlig og profesjonelt, og å bidra til et bærekraftig og inkluderende samfunn. Betydningen av dette samfunnsoppdraget er stor, da det skal sikre at alle elever får like muligheter til å utvikle seg og lykkes. Videregående opplæring spiller en nøkkelrolle i å fremme sosial mobilitet, redusere ulikhet og styrke demokratiet ved å utdanne informerte og engasjerte borgere.

2.1.Fullføringsreform og ny opplæringslov

Den nye opplæringsloven, gjeldende fra 1. august 2024, styrker innbyggernes rettigheter til å fullføre videregående opplæring. Retten til videregående opplæring gjelder nå fram til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse, jamfør Opplæringsloven § 5-1 (inntil 24 år) og § 18-3 (voksne). Betydningen av å fullføre videregående opplæring er stor for samfunnet. Det sikrer økt inkludering og deltakelse i samfunnet. Ny opplæringslov medfører flere reguleringer som gir fylkeskommunen et større ansvar, spesielt knyttet til

fullføringsreformen og retten til videregående opplæring frem til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. De utvidede rettighetene, som inkluderer rett til mer opplæring, utvidet rett til omvalg og muligheten for yrkesfaglig rekvalifisering, vil påvirke planleggingen og dimensjoneringen av tilbudene i Vestfold. Lovendringene utvider særlig voksnes rett til videregående opplæring. Det kan resultere i at flere vil være lenger i videregående opplæring.

Fullføringsreformen vil på den ene siden gi en økning i antall elever i videregående opplæring, mens elevtallsfremskrivningene fra SSB viser en nedgang i ungdomskullene fremover. I denne sluttrapporten er konsekvensen av dette dilemmaet beskrevet.

Regjeringen har i forbindelse med fullføringsreformen en målsetting om at 90 % skal fullføre videregående opplæring i 2030. Siste tall for Vestfold viser en fullført- og beståttandel på cirka 80 %. En bærekraftig skole- og tilbudsstruktur kan og skal bidra til at flere fullfører videregående opplæring i Vestfold.

2.2. Barnets beste vurderinger

Som forvaltningsorgan har fylkeskommunen klare krav når det gjelder vurderinger av barnets beste, basert på både nasjonale og internasjonale lover og retningslinjer. Her er noen viktige punkter:

- **Barnekonvensjonen:** Forvaltningen må følge FNs barnekonvensjon, spesielt artikkel 3 og 12, som krever at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger som berører barn, og at barn har rett til å bli hørt.
- **Grunnloven:** Norges Grunnlov § 104 understreker også at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn.
- **Opplæringsloven, § 10-2:** *Elevane har rett til medverknad i alt som gjeld dei sjølve etter denne lova, og har rett til å ytre meiningane sine fritt. Elevane skal bli høyrde, og det skal leggjast vekt på meiningane deira etter alder og modning.*

Vurderingene skal gjøres grundig og basert på kunnskap om barnets situasjon. Målet er å sikre at beslutningene som tas, virkeliggjør barnets rettigheter og fremmer deres velferd.

2.3. Prinsipper for dimensjonering og skoletilbud

Fylkestinget vedtok den 10. september 2024 en sak om [Prinsipper for dimensjonering og skoletilbud](#), som arbeidet med skole- og tilbudsstruktur må forholde seg til:

- a) Skoletilbudet i Vestfold skal utformes på grunnlag av nasjonale mål, fylkeskommunens planer og strategier, samt ny opplæringslov og lokal inntaksforskrift, sist vedtatt i fylkestinget 12.11.2024: *Vestfold fylkeskommune praktiserer karakterbasert inntak. Dette innebærer at søker står fritt til å søke inntak til utdanningsprogram/programområde på alle skoler i Vestfold uavhengig av bosted. Søker gis mulighet til å prioritere ønsket skole på alle sine valg av utdanningsprogram/programområde.*

- b) Ved den konkrete dimensjoneringen av skoletilbudet for Vestfold fylkeskommune skal følgende grunnleggende prinsipper legges til grunn i prioritert rekkefølge:
- Samfunnets behov for kompetanse
 - Elevenes ønsker, søkning og personlig frihet i opplæringsløpet
 - Tilgang på læreplasser
 - Sterke fagmiljøer
 - Økonomi og arealutnyttelse
 - Fremskrevet folkemengde 16-18 år
- c) Fylkestinget vedtar hver høst det konkrete skoletilbudet for kommende skoleår.
- d) Om våren orienterer fylkesdirektøren hovedutvalg for utdanning om den administrative justeringen av tilbudet på bakgrunn av elevenes søkning.

2.4. Retningssak og rammer for arbeidet

Fylkestinget vedtok følgende prinsipper ble vedtatt for arbeidet med skole- og tilbudsstruktur 13. mai 2025:

1. Dimensjonering av tilbud i samsvar med fylkeskommunens elevtallsfremskrivninger
2. Utdanningstilbudet for ungdom og voksne må ivareta regionens kompetansebehov
3. Like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket
4. Sikre gode overganger mellom grunnskole og videregående skole og mellom videregående skoler og bedrift for elever og lærlinger/lærekandidater
5. Tidlig innsats for å hindre frafall og nå mål om at 90% av elevene skal fullføre og bestå videregående opplæring innen 2030
6. Vestfold fylkeskommune skal ha kombinerte videregående skoler
7. Mål om 90 % fullført og bestått innen 2030
8. Vestfold fylkeskommune skal utvikle fleksible opplæringsløp
9. Nettundervisning skal utvikles som en del av opplæringstilbudet i Vestfoldskolen
10. Utdanningstilbudet innrettes med mål om mer spesialiserte og sterke fagmiljøer
11. Utdanningstilbudet skal innrettes på en måte som sikrer ressurseffektiv drift
12. Kostbare opplæringstilbud vurderes opp mot alternative løsninger.
13. Jobbe for å motvirke kjønnsdelte utdanningsvalg.

3. Hva er videregående opplæring i Vestfold?

Videregående opplæring gir enten studiekompetanse for høyere utdanning eller yrkeskompetanse, og fylkeskommunen har ansvar for opplæringen både for ungdom og voksne.

Det finnes fem studieforberevende og ti yrkesfaglige utdanningsprogram. Det vanlige er tre år på skole på de studieforberevende programmene og to år på skole pluss to år med opplæring i bedrift på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene.

I Vestfold var det i fjor litt over halvparten av ungdomssøkerne som søkte på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Det er cirka 200 lærefag å velge mellom for de som ønsker læretid i bedrift. Vestfold har 1300 godkjente lærebedrifter som kan gi opplæring i 155 ulike lærefag som fører fram til fag-/svenne- eller kompetansebrev.

Det er dette skoleåret cirka 8500 elever på videregående skole, 2500 som har læretid i bedrift og 870 plasser i voksenopplæringen.

Tabell 1: Oversikt over søkbare utdanningsprogram i Vestfold

Studieforberedende program	Yrkesfaglige program
Idrettsfag (ID)	Bygg- og anleggsteknikk (BA)
Kunst, design og arkitektur (KDA)	Elektro og datateknologi (EL)
Medier og kommunikasjon (MK)	Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FBIE)
Musikk, dans og drama (MDD)	Helse- og oppvekstfag (HO)
Studiespesialisering (ST)	Håndverk, design og produktutvikling (HDP)
International Baccalaureate (IB)	Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM)
	Naturbruk (NA)
	Restaurant- og matfag (RM)
	Salg, service og reiseliv (SSR)
	Teknologi- og industrifag (TEK)

Forkortelsene som vist i tabell 1 er benyttet videre i sluttrapporten.

I tillegg til programmene i tabellen over kommer påbygging til generell studiekompetanse (PB) som er et år på videregående skole (vg3) tilpasset elever som allerede har gått to år på yrkesfag og ønsker å få studiekompetanse. Det er også seks av skolene i Vestfold som tilbyr Helse og oppvekstfag med studiekompetanse (HO m/SK). Dette er et treårig løp. Sandefjord vgs tilbyr også International Baccalaurate (IB) som gir generell studiekompetanse. Vestfold fylkeskommune tilbyr per i dag alle de søkbare utdanningsprogrammene, med unntak av Håndverk, design og produktutvikling.

Tabell 2: Elever, utdanningstilbud og noen bygningsmessige fakta for de videregående skolene i Vestfold (Elevtallet er antall inntatte skoleåret 2024/2025).

Skole	Antall elever	Utdanningstilbud	Byggeår	Areal, m ²
Færder	712	- BA, EL, KD, TEK - PB - Opplæring i kriminalomsorgen: Sem fengsel og Søndre Vestfold fengsel (avdelingene Berg og Larvik)	2014	15 200
Greveskogen	916	- IM, MDD, RM, SSR, ST	1975 og	16 295

		- Kombinasjonsklasser (mer grunnskoleopplæring)	2001	
Holmestrand	292	- HO, RM, ST, TEK - PB - Kombinasjonsklasser (mer grunnskoleopplæring)	1967, 1974, 2010	5 936
Horten	1055	- EL, FBIE, HO, HO m/sk, IDR, IM, MK, SSR, ST, TEK - PB - Opplæring i kriminalomsorgen: Bastøy fengsel og Nordre Vestfold fengsel Horten avdeling	2019	19 245
Melsom	288	- MK*, NA, SSR, ST - PB <i>*MK fases ut på Melsom vgs fra og med skoleåret 2025/26</i>	1956 og senere ombygging	19 538
Nøtterøy	587	- HO, HO m/sk, ST	1977 og senere ombygging	6 800
Re	802	- BA, HO, HO m/sk, IDR, ST	1981, 2017, 2019	8 450
Sande	405	- EL, HO, HO m/sk, IDR, ME, ST, TEK	1979 og 1996	8 559
Sandefjord	2033	- EL, FBIE, HO, HO m/sk, IDR, IM, KDA, MDD, RM, SSR, ST, IB, TEK - PB - Kombinasjonsklasser (mer grunnskoleopplæring)	1955 til 2023	41 250
Thor Heyerdahl	1548	- BA, EL, HO, HO m/sk, IDR, MDD, MK, RM, SSR, ST, TEK - PB - Kombinasjonsklasser (mer grunnskoleopplæring)	2009	34 553

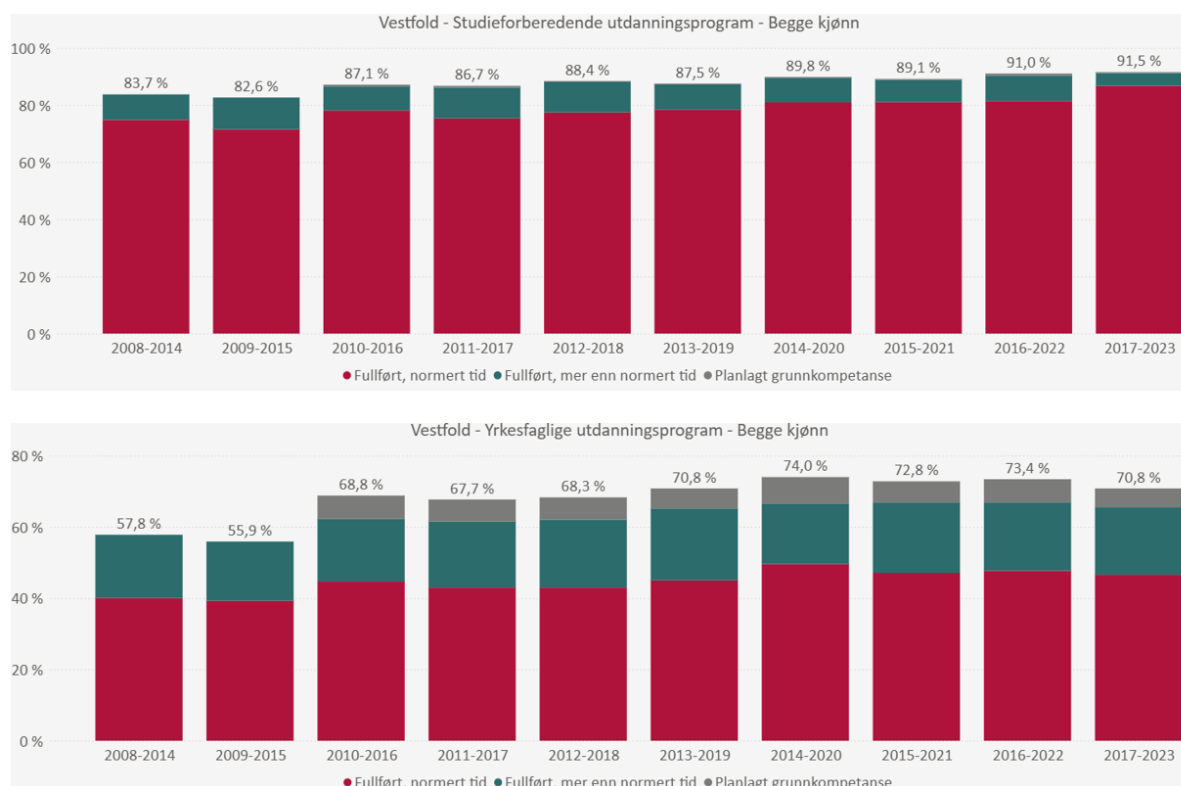
Tabell 3: Private videregående skoler i Vestfold

Skole	Tilbud	Antall elever 2024-2025
Wang Tønsberg	Toppidrett/studiespesialiserende	196
Skagerak International School	Studiespesialiserende/International Baccalaureate (IB)	169
Gjennestad vgs	NA, BA, HO, SSR, IM, PB	159
Slottsfjellet vgs (Steinerskole)	Studieforberedende	60

4. Gjennomføring av videregående opplæring i Vestfold – 5 eller 6 år etter oppstart

Gjennomføring beskriver resultatet av opplæringen for elevene og lærlingene, fem/seks år etter at de begynte i sin videregående opplæring. Elever som begynner på et studieforberedende utdanningsprogram følges i fem år, mens elever som begynner på et yrkesfaglig utdanningsprogram følges i seks år.

Den faktoren som i størst grad indikerer fullført og bestått er elevenes grunnskolepoeng.



Figur 1: Oversikt over gjennomføring for studieforberedende og yrkesforberedende utdanningsprogram i Vestfold

Kilde: [Offentlige videregående skoler i Vestfold - Microsoft Power BI](#)

I oversikten under vises andel elever med overgang fra vg2 yrkesfag til opplæring i bedrift og påbygg, samt de som er ute av videregående opplæring etter vg2. Ungdom som er ute av videregående opplæring, følges opp av Oppfølgingstjenesten som har god oversikt over målgruppen.

Tabell 4: Overganger Vg2 yrkesfag i Vestfold i 2024

Utdanningsprogram	Overgang til opplæring i bedrift	Overgang til påbygg	Ute av videregående opplæring
	Andel, %	Andel, %	Andel, %
Bygg- og anleggsteknikk	64,7	7,9	21,9
Elektro og datateknologi	52,0	11,9	10,7
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	18,0	13,1	21,3
Helse- og oppvekstfag	26,7	52,1	11,0
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	56,6	18,4	*
Naturbruk	24,4	22,0	*
Restaurant- og matfag	60,7	7,1	*
Salg, service og reiseliv	43,7	24,6	27,5
Teknologi- og industrifag	61,0	6,7	24,7
Samlet andel for vg2 yrkesfag	45,9	23,3	18,6

Kilde: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-videregaende-skole/overganger-i-videregaende-opplaring/overganger/>

Overgang til opplæring i bedrift vil si eleven er blitt lærling eller lærekandidat. Overgang til påbygg vil si at eleven går påbygging til studieforbereende studiekompetanse eller studieforbereende vg3 naturbruk.

5. Samfunnets behov for arbeidskraft

5.1.Framtidas kompetansebehov på kort og lang sikt 2030-2050

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse publiserte 7. mai i år rapporten *Rekrutteringsproblemer og mangel på arbeidskraft på kort sikt*. Den sammenstiller ulike undersøkelser som sier noe om framtidas kompetansebehov, først og fremst på kort sikt (2030), men inkluderer også SSBs rapport fra desember 2024 *Framskrivning av tilbud og etterspørsel etter utdanning mot 2050*.

Rapporten til HK-dir peker på at det er utfordrende å vurdere behovene for arbeidskraft og kompetanse i arbeidslivet, og at ingen av kildene og undersøkelsene gir et fullstendig bilde. Rapporten oppsummerer behovene på kort sikt (2030) slik:

- Det er spesielt innen helse og omsorg at behovet er stort, særlig sykepleiere og helsefagarbeidere. Denne mangelen er forventet å øke ettersom befolkningen eldes.
- I tillegg er det også betydelig etterspørsel etter arbeidskraft innen industri og bygg og anlegg, hvor ingeniører og fagarbeidere er viktige roller. Yrkesfaglig utdanning på videregående nivå er ventet å ha et vedvarende underskudd fra 2026, særlig innen elektrofag, maskin- og mekaniske fag, bygg- og anlegg, samt tekniske og håndverksfag. Antall fagarbeidere innen disse feltene er forventet å falle frem til 2030, selv om etterspørselen øker.
- Samtidig er det et overskudd av personer med høyere utdanning, spesielt på mastergradsnivå, innen humanistiske fag, samfunnsfag, juridiske fag, og økonomisk-administrative fag, hvor arbeidsstyrken vokser raskere enn behovet.
- For den grønne omstillingen er det økende etterspørsel etter IKT-, teknologi- og yrkesfag. Ingeniører, IKT-spesialister, og fagarbeidere er sentrale yrker.

SSBs framskrivninger frem mot 2050 antyder flere utviklingstrekk dersom dagens mønster skulle fortsette:

- Det vil være et vedvarende underskudd av arbeidskraft med yrkesfaglig utdanning, spesielt innen elektrofag, maskin- og mekaniske fag, bygg- og anlegg, samt tekniske og håndverksfag. Dette skyldes en forventet økning i etterspørselen kombinert med et fall i antall fagarbeidere.
- Det er ventet et overskudd av personer med høyere utdanning, særlig på mastergradsnivå, spesielt innen humanistiske fag, samfunnsfag, juridiske fag, og økonomisk-administrative utdanninger der arbeidsstyrken vokser raskere enn behovet.
- Behovet for arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren forventes å forbli stabilt, men tilgangen på kvalifisert arbeidskraft kan avta, noe som kan føre til knapphet, særlig ettersom befolkningen eldes.
- Grønn omstilling vil øke etterspørselen etter IKT-, teknologi- og yrkesfag. Ingeniører, IKT-spesialister, og fagarbeidere vil være essensielle for en vellykket overgang til grønn økonomi, med særlig fokus på digital omstilling og cybersikkerhet.
- Megatrender som befolkningsaldring, teknologisk utvikling, og geopolitiske spenninger påvirker kompetansebehovene, noe som øker konkurransen om kvalifisert arbeidskraft.

Kilder: [Rekrutteringsproblemer og mangel på arbeidskraft på kort sikt | HK-dir.](#)

[Framskrivning av tilbud av og etterspørsel etter utdanning mot 2050](#)

5.2.Status i Vestfold

5.2.1.Bedriftsundersøkelsen 2024 NAV Vestfold og Telemark, Vestfold fylke

HK-dir trekker fram Navs undersøkelse som den eneste representative undersøkelsen som måler mangel på arbeidskraft og rekrutteringsutfordringer på tvers av arbeidslivet. Navs kartlegging av arbeidskraftbehovet i 2024, viste at det var behov for 1462 arbeidstakere i Vestfold. De yrkene der det er mest mangel på arbeidskraft er sykepleiere, tømrere, snekkere og butikkmedarbeidere.

Tabell 5: Estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring i Vestfold i 2024

Næring	Mangel på arbeidskraft, antall personer
Helse- og sosialtjeneste	350
Bygge- og anleggsvirksomhet	273
Varehandel, motorvognreparasjoner	250
Industri, samlet	156
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	143
Overnattings- og serveringsvirksomhet	87
Jordbruk, skogbruk og fiske	41
Informasjon og kommunikasjon	40
Personlig tjenesteyting	40
Transport og lagring	31
Undervisning	30
Offentlig forvaltning	14
Elektrisitet, vann og renovasjon	11
Bergverksdrift og utvinning	3
Finansierings- og forsikringsvirksomhet	3

Kilde: [Resultater for Bedriftsundersøkelsen Vestfold 2024](#)

5.2.2.Næringssammensetning i kommunene i Vestfold

Vestfold er et av landets viktige industrifylker, med en stor andel av verdiskapingen fra næringsmiddelindustri og høyteknologisk industri. Fylket er rikt på god matjord, og har til tross for sin beskjedne størrelse et av landets største grønnsaksarealer.

I 2023 hadde 113 007 personer arbeidsplass i Vestfold. 66 % av disse var i privat sektor, mens 34 % var i offentlig sektor. Det er fjerde høyeste sysselsettingsandel i privat sektor av fylkene. Bare Oslo, Akershus og Rogaland har høyere andeler.

Helse- og sosialtjenester er fylkets klart største næring. Det er i tillegg en av fire næringsområder hvor Vestfold har en høyere andel av sine arbeidsplasser enn landet som helhet. 22,7 % av de sysselsatte med arbeidsplass i fylket arbeider innen helse- og sosialtjenestene. Det er en større andel av arbeidsstyrken enn i landet som helhet hvor 20,6 % jobber i denne næringen. Industri er likevel den næringen som er sterkest overrepresentert i antall arbeidsplasser. Hele 9,9 % av arbeidsplassene finnes innen industrien i Vestfold, mot 7,6 % i hele landet. Fylket har også relativt mange arbeidsplasser i varehandelen og i bygg- og anleggsbransjen. I de fleste andre næringer har Vestfold en lavere andel av arbeidsplassene. Spesielt har vi færre arbeidsplasser innenfor IKT, finans og forsikring, teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift og bergverksdrift.

Tabellen under viser næringssammensetningen i hver kommune og for Vestfold samlet. Tallene er fra 2023 og fordelingen er vist i hele prosent. I kolonnen Vestfold står både prosent og antall sysselsatte.

Tabell 6: Næringssammensetning per kommune og for Vestfold samlet

Næring	Færder	Holmestrand	Horten	Larvik	Sandefjord	Tønsberg	Vestfold	
	Andel, %						Andel, %	Antall syssel-satte
Jordbruk, skogbruk og fiske	2	2	1	2	2	1	2	1 836
Bergverksdrift og utvinning	0	>1	0	1	1	>1	>1	481
Industri	5	13	22	10	11	6	10	11 170
Elektrisitet, vann og renovasjon	>1	2	0	1	1	1	1	1 083
Bygge- og anleggsvirksomhet	12	11	7	12	12	9	10	11 811
Varehandel, reparasjon av motorvogner	11	18	11	16	16	14	15	16 670
Transport og lagring	3	3	5	5	6	2	4	4 814
Overnattings- og serveringsvirksomhet	3	2	3	3	3	3	3	3 212
Informasjon og kommunikasjon	1	>1	4	2	3	3	3	3 314
Finansiering og forsikring	>1	>1	0	1	1	1	1	783

Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	6	4	4	4	6	7	6	6 399
Forretningsmessig tjenesteyting	4	5	2	4	6	5	5	5 377
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	5	3	6	4	3	10	6	6 373
Undervisning	10	8	14	8	8	7	8	9 152
Helse- og sosialtjenester	32	22	17	22	18	27	23	25 623
Personlig tjenesteyting	4	3	4	3	3	4	3	3 932
Uoppgitt	2	1	1	1	1	1	1	986

Kilde: SSB og <https://www.vestfoldfylke.no/no/kunnskap-om-vestfold/tema/arbeid-og-naeringsliv/sysselsetting/>

6. Vestfoldplanen

6.1.Vestfolds strategiske mål



Figur 2: Vestfold fylkeskommunes strategiske mål i henhold til Vestfoldplanen

6.2. Regional plan for videregående opplæring

For sektor Opplæring og tannhelse er særlig hovedmålet Vestfold er et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltakelse viktig. I praksis skal arbeidet innen sektoren bidra til følgende:

Øke samfunnsdeltakelsen:

- Redusere andelen personer utenfor arbeid og utdanning
- Øke gjennomføringen i videregående opplæring
- Legge til rette for god balanse mellom antall elever på yrkesfag og tilgjengelige læreplaner
- Øke deltakelse i kulturaktiviteter, frivillighet og idrett

Sikre god opplæring:

- Styrke læringsmiljø for elever og lærlinger
- Styrke medvirkning for elever og lærlinger
- Styrke trivsel for elever og lærlinger
- Forbedre læringsresultater i videregående opplæring

Redusere sosial ulikhet:

- Systematisk samle inn og analysere kunnskap for å kartlegge sosial ulikhet
- Fremme forebyggende og helsefremmende tiltak
- Øke graden av tilgjengelighet og universell utforming i alle deler av samfunnet
- Tilrettelegge for bred deltakelse på ulike aktivitetsarenaer
- Sikre et godt og inkluderende tannhelsetilbud

Basert på den vedtatte Vestfoldplanen skal det utarbeides en Regional plan for videregående opplæring. Denne planen vil gi føringer og prioriteringer for videre arbeid i sektoren. Det er derfor viktig å legge Vestfoldplanens intensjoner og målsettinger til grunn også for arbeidet med skole- og tilbudsstruktur. Planprogrammet ble lagt frem for politisk behandling i mars 2025 med høringsfrist 23. mai 2025. Regional plan for videregående opplæring er planlagt å være ferdigbehandlet i løpet av 2026.

7. Skolestruktur i Vestfold fylkeskommune i et 10- til 15-års perspektiv

7.1. Skolestruktur i Vestfold fylkeskommune – et historisk bilde

Det er over flere tiår jobbet med skolestruktur i Vestfold fylkeskommune med en målsetting om å få en robust skolestruktur. Prosessen har ført til at flere mindre skoler er samlokalisert og mange skoler er nybygde. I 1980 var det 24 videregående skoler i fylket, og under vises en oversikt over en del av sammenslåingene tilbake til 1995:

Ny videregående skole i Holmestrand kommune • Holmestrand vgs • Sande vgs	Horten vgs • Horten vgs/Horten gymnas/Horten handelsskole • Borre vgs • Horten yrkesskole og tekniske fagskole	Greveskogen vgs • Bjørn Farmann vgs • Tønsberg gymnas/Greveskogen vgs
Re vgs • Re vgs	Færder vgs • Teie vgs • Olsrød vgs • Tønsberg Maritime vgs	Nøtterøy vgs • Nøtterøy vgs
Melsom vgs • Melsom vgs	Sandefjord vgs • Sandefjord handelsgymnasium • Sandefjord kokk- og stuertskole • Sandar yrkesskole • Sandefjord gymnas	Thor Heyerdahl vgs • Kilden vgs • Farris vgs • Gløppe vgs • Larvik gymnas/Thor Heyerdal vgs

Figur 3: Reduksjon og sammenslåing av videregående skoler i Vestfold

Tabellen nedenfor er rangert etter gjennomsnittlig skolestørrelse. Som tabellen viser skiller Østfold og Vestfold seg ut som fylkene med klart størst gjennomsnittlig skolestørrelse. Gjennomsnittlig skolestørrelse i Vestfold fylkeskommune vil stige til over 900 elever når Sande og Holmestrand videregående skoler slås sammen fra 2029.

Tabell 7: Antall elever i videregående skoler per fylke (skoleåret 2024–2025), sortert etter gjennomsnittlig elevtall

Fylke	Gj.sn. elever/skole	Antall elever	Antall skoler
Østfold	877	9 650	11
Vestfold	830	8 295	10
Akershus	691	24 202	35
Rogaland	678	16 962	25
Buskerud	631	8 199	13
Agder	605	10 891	18
Oslo	597	19 092	32
Telemark	497	5 465	11
Innlandet	467	11 665	25
Vestland	452	18 965	42
Trøndelag	452	14 931	33

Møre og Romsdal	444	8 876	20
Nordland	424	7 209	17
Troms	380	5 325	14
Finnmark	223	2 227	10
ALLE FYLKER	544	171 954	316

Kilde: [Elevtall i videregående skole – fylker og skoler | udir.no](https://udir.no)

7.2. Befolkningsutvikling

Tabellen under viser befolkningsframskriving for middelalternativet (MMMM) for personer i alderen 16 til 24 år, basert på SSB sine prognoser. Totalbildet viser en nedgang i elevtall på 2126 ungdommer frem mot 2040. Det er særlig kommunene Horten og Larvik som kan forvente den største nedgangen.

Tabell 8: 16 til 24 åringer i Vestfold per kommune

	2025	2030	2035	2040
Horten	3054	3069	2855	2648
Holmestrand	2596	2617	2573	2526
Tønsberg	6173	6298	6120	5783
Sandefjord	6752	6800	6689	6260
Larvik	4793	4709	4529	4265
Færder	2690	2697	2615	2450
TOTALT	26058	26190	25381	23932

Denne framskrivningen tar ikke høyde for fullføringsreformens nye rettigheter som vil innebære at flere ungdommer vil tilbringe mer tid i videregående opplæring. I rapporten er det gjort forsøk på å regne på effekten av fullføringsreformen ved å se på studietilbøyeligheten over tid og justere denne opp for å finne et mer realistisk bilde på faktisk elevtall fremover.

7.3. Studietilbøyelighet

Studietilbøyelighet er definert som *andelen personer i en aldersgruppe som er elever i en videregående skole*. Private skoler er inkludert i beregning av studietilbøyelighet, men ikke læringer. Kunnskap om studietilbøyelighet og befolkningsframskrivinger er viktig for å kunne gjøre beregninger av antallet elever i videregående opplæring i årene som kommer.

Kolonne 2 i tabellen under angir gjennomsnittlig studietilbøyelighet i Vestfold de siste åtte årene for aldersgruppen 16-24 år. Tallene inkluderer Vestfold og Telemark-perioden.

I kolonne tre og fire er utfallet av «alternative studietilbøyeligheter» beregnet, med hensikt å synliggjøre mulige effekter som følge av fullføringsreformen. Det er antatt at fullføringsreformen, med økte rettigheter for elevene, vil føre til en økning i andelen personer i aldersgruppen 16-24 år som til enhver tid er i videregående opplæring. I alternativ 1 er det forutsatt en dobling av studietilbøyeligheten for alle over 19 år, mens i alternativ 2 er det forutsatt en økning på 30 % for 19-åringer og en dobling for unge mellom 20-24 år.

Tabell 9: Studietilbøyelighet siste åtte år for gruppen 16-24 år

Alder	Gjennomsnitt studietilbøyelighet 2016-24, %	Alternativ 1, %	Alternativ 2, %
16 år	94,9	94,9	94,9
17 år	93,2	93,2	93,2
18 år	72,8	72,8	72,8
19 år	11,4	22,7	17,1
20 år	6,6	13,2	13,2
21 år	4,0	8,0	8,0
22 år	2,4	4,8	4,8
23 år	1,7	3,3	3,3
24 år	1,4	2,8	2,8

7.4.Elevtallsframskrivninger frem mot 2040 - kommunevis

Elevtallsframskrivninger for videregående opplæring i Vestfold vil være avhengige av befolkningsframskrivingene og den studietilbøyeligheten som legges til grunn i beregningene. De neste tre tabellene angir elevtallsframskrivninger med utgangspunkt i både den historiske studietilbøyeligheten, og endret studietilbøyelighet som følge av fullføringsreformen, jf. alternativ 1 og 2 fra forrige avsnitt.

Tabell 10: Elevtallsframskrivning med uendret studietilbøyelighet

Beregnet antall elever i vgs				
	2025 (fast)	2030	2035	2040
Horten	989	960	866	817
Holmestrand	904	872	875	876
Tønsberg	2 117	2 040	1 950	1 796
Sandefjord	2321	2303	2254	2022
Larvik	1671	1571	1545	1401

Færder	1001	942	919	826
TOTALT OFFENTLIGE VGS	8 424	8 108	7 830	7 159
<i>Endring 2025-2040 (basisår: 2025)</i>		-316	-594	-1 265
Private (holdt fast på 2025 – nivå)	579	579	579	579
TOTALT VGS (INKL. PRIVATE)	9 003	8 687	8 409	7 738

Tabell 11: Elevtallsframskrivning med endret studietilbøyelighet – alternativ 1

Beregnet antall elever i vgs – alternativ 1				
	2025 (fast)	2030	2035	2040
Horten	989	1 056	955	897
Holmestrand	904	952	951	951
Tønsberg	2 117	2 231	2 135	1 974
Sandefjord	2321	2512	2455	2213
Larvik	1671	1717	1682	1528
Færder	1001	1026	998	902
TOTALT OFFENTLIGE VGS	8 424	8 916	8 597	7 886
<i>Endring 2025-2040 (basisår: 2025)</i>		+492	+173	-538
Private (holdt fast på 2025 – nivå)	579	579	579	579
TOTALT VGS (INKL. PRIVATE)	9 003	9 495	9 176	8 465

Tabell 12: Elevtallsframskrivning med endret studietilbøyelighet – alternativ 2

Beregnet antall elever i vgs – alternativ 2				
	2025 (fast)	2030	2035	2040
Horten	989	1 028	929	874
Holmestrand	904	928	929	928
Tønsberg	2 117	2 175	2 081	1 922
Sandefjord	2321	2448	2396	2158
Larvik	1671	1673	1640	1493
Færder	1001	999	974	879
TOTALT OFFENTLIGE VGS	8 424	8 673	8 369	7 674

<i>Endring 2025-2040 (basisår: 2025)</i>		<i>+249</i>	<i>-55</i>	<i>-750</i>
Private (holdt fast på 2025 – nivå)	579	579	579	579
TOTALT VGS (INKL. PRIVATE)	9 003	9 252	8 948	8 253

Tabellene over viser at forutsetningene som legges til grunn for utviklingen i studietilbøyelighet fremover, har stor betydning for elevtallsframskrivningene. Dersom det forutsettes at studietilbøyeligheten forblir uendret til tross for fullføringsreformen, vil elevtallet i de videregående skolene falle betydelig allerede fra 2030. I 2040 anslås det å være om lag 1300 færre elever i videregående opplæring. Dersom utviklingen i studietilbøyelighet følger forutsetningene i alternativ 1, forventes derimot en betydelig økning i elevtallet frem mot 2030.

Fylkesdirektøren vurderer at alternativ 2 er det mest sannsynlige scenariet. Det innebærer at elevtallet stiger noe frem mot 2030, for deretter å falle noe inn mot 2035, og en betydelig nedgang frem mot 2040. Dette alternativet er lagt til grunn i det videre arbeidet.

7.5. Arealanalyse av kapasiteten ved de videregående skolene i Vestfold

Fylkeskommunen har bestilt en arealanalyse fra Planforum Arkitekter AS for å få en objektiv vurdering av kapasiteten ved de videregående skolene. Sande vgs og Holmestrand vgs er holdt utenom analysen, da disse to skolene blir samlokalisert i nytt skolebygg fra 2029. Hensikten med arealanalysen er å lage et mest mulig sammenlignbart areal-oppsett for de ulike skolene, som grunnlag for å planlegge skole- og tilbudsstruktur. Rapporten er vedlagt i sin helhet.

Arealanalysen tar utgangspunkt i FEF modellen som er en modell fylkeskommunene har utviklet nasjonalt, som utgangspunkt for arealberegning ved bygging/ombygging av videregående skoler. 100% arealdekning i oversikten under betyr at kapasiteten er i tråd med anbefalingene i FEF modellen og arealnормen for det angitte elevgrunnlaget.

Tabell 13: Arealanalyse av kapasiteten ved de videregående skolene i Vestfold

Skole	Kapasitet i % av arealnrm (FEF)
Horten	113
Greveskogen	103
Sandefjord	103
Færder	99
Thor Heyerdahl	97
Nøtterøy	88
Re	86
Melsom	84

Arealanalysen viser at de videregående skolene i Vestfold er arealeffektive i stort og det er kun Horten vgs som har noe kapasitet å benytte. Endringer i tilbudsstruktur må sees opp mot arealanalysen og skolenes kapasitet.

Det er særlig Nøtterøy vgs, Re vgs og Melsom vgs som er de skolene med lavest areal sett opp mot elevtallet. Av disse skolene er Melsom vgs den skolen med størst potensial for utvidelse av opplæringsareal.

7.6.Fagskolenes rolle i regional kompetanseutvikling

Fylkeskommunene har et helhetlig ansvar for kompetansepolitikken i sine regioner. Fagskolene er en sentral del av dette arbeidet, da de tilbyr utdanninger som er direkte relevante for det lokale arbeidsmarkedet. Fagskoleforvaltningen i fylket skal ivareta regionale og nasjonale kompetansebehov. Tilskudd til driftsmidler tildeles regionen over Statsbudsjettet, og fordeles etter politisk fastsatte retningslinjer. I retningslinjene ligger føringer for prioritert kompetanse og fagområder for Vestfold.

Det er 9 operative fagskoler i Vestfold i dag, som tilbyr en stor variasjon av kortere og lengre utdanningstilbud. Felles for dem er at de alle samarbeider med regionale bedrifter, offentlig sektor og næringslivsorganisasjoner, for å forstå hvilke kompetansebehov som finnes.

Fagskoleutdanning bygger oftest på et fagbrev, og kan fungere både karrierefremmende og spesialiserende innen de ulike fagområdene. I Vestfold prioriteres i dag helse- og oppvekstutdanninger og tekniske fagretninger, nettopp etter behov meldt fra regionalt arbeidsliv. Fagskoleutdanning videreutdanner for eksempel helsefagarbeidere til bedre å kunne avlaste sykepleiere i deres daglige gjøremål. Det er kompetanseheving som er sårt etterspurt i en bransje som spår fremtidig mangel på arbeidskraft.

7.7.Skoleskyss

7.7.1.Generelt om skoleskyss

Av merknadene til Prop. 57 L (2022-2023) til opplæringslovens § 9-1 fremgår det at det skysstilbudet som tilbys elever skal være forsvarlig, noe som blant annet innebærer at skyssen må organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid.

Med reisetid menes den totale tiden fra eleven drar hjemmefra om morgenen og til undervisningen starter, og fra undervisningsslutt til eleven er hjemme igjen på ettermiddagen. Vestfold fylkeskommune tar her utgangspunkt i skolens ordinære start- og sluttider.

I vurderingen av hva som samlet sett er rimelig eller akseptabel reisetid i den enkelte sak, så må gangtid, ventetid, tid med transportmiddel samt hensynet til effektiv og rasjonell organisering av skyssen, ses i sammenheng. I vurderingen skal dette også vektas opp mot funksjonsevne samt elevens andre forutsetninger.

7.7.2. Vurdering av tog som del av skoleskyssstilbudet

Der reisetiden blir betydelig belastende for eleven og kvaliteten på skoleskyssen ansees å være «ikke forsvarlig skoleskyss», vurderes andre transportløsninger (f.eks. privatskyss, tilbringerskyss, og i noen tilfeller tog).

Seksjon mobilitet vurderer at de aller fleste videregående elever i Vestfold har et godt busstilbud og at for de fleste av disse er skoleskyss med tog lite aktuelt på grunn av deres bostedsadresse og skolens lokasjon. Skoleskyss utføres med både ordinære rutebusser med høy frekvens og med åpne skolebusser utelukket satt opp for å dekke behov for skoleskyss.

Tog er en del av skoleskyssen i Vestfold, og tilbys for eksempel når busstilbudet er mangelfullt mellom hjem og skole, eller andre ganger for å korte ned tiden noe der hvor reisetiden med buss er spesielt lang.

Det er fylkeskommunens ansvar å vurdere hva som er forsvarlig skyss, samt hvilket/hvilke transportmiddel som skal benyttes for den enkelte elev.

Per i dag er det 37 elever som har innvilget tog på hele eller deler av strekningen mellom hjem-skole, hvorav 33 av disse går på videregående og 4 er elever på grunnskolen. Kostnaden for skoleskyssen som utføres med tog er betydelig mer for seksjon mobilitet enn om elever benytter et allerede etablert tilpasset busstilbud, da én elev med tog igjennom en måned kan koste mellom 600 og 1800 kroner. Gjennomsnittet per elev i mars 2025 er cirka 850 kroner, regnet ut fra antall elever og kostnad for mars 2025. Prisen per elev avhenger av hvor mange, og hvilke togstasjoner eleven får innvilget tog mellom.

En eventuell økning i antall elever som benytter tog som hele eller deler av sin skoleskyss antas å gå i konkurranse med det allerede oppsatte busstilbudet, men lite sannsynlig i den grad at man vil kunne redusere ressursinnsatsen på buss. Det er rimelig å anta at i de fleste tilfeller vil antall busser i dimensjonerende time opprettholdes som i dag – dette som årsak i at bussene har betydelig større flatedekning enn tog og at langt på vei de fleste busser betjener både grunnskole- og videregående skoleskyss, enten samtidig eller i flere turer.

7.8. Vurdering av skolestruktur

Vestfold fylkeskommune har i flere ti-år jobbet målrettet med å sikre en hensiktsmessig skolestruktur, noe som at gjør at Vestfold i dag er i en annen situasjon enn mange andre fylkeskommuner. Fra 1995 har antallet skoler i Vestfold fylkeskommune redusert fra 21 til dagens 10 videregående skoler, og i 2029 vil fylkeskommunen ha 9 videregående skoler. Vestfold fylkeskommune er i dag blant fylkene med størst gjennomsnittlig skolestørrelse, et bilde som vil forsterke seg ytterligere etter sammenslåing av Holmestrand vgs og Sande vgs.

Et viktig prinsipp for valg av skolestruktur er at dimensjoneringen skal samsvare med fylkeskommunens elevtallsfremskrivninger. Våre beregninger tilsier at fylkeskommunen har behov for dagens videregående skoler for å kunne absorbere elevtallsutviklingen de

kommende årene. Videre viser vedlagte arealanalyser at det er liten restkapasitet på våre videregående skoler. Dette peker også i retning av å ikke endre dagens skolestruktur.

Etter sammenslåing av Holmestrand vgs og Sande vgs, vil Melsom vgs være fylkets klart minste videregående skole med i underkant av 300 elever. I arbeidet med skole- og tilbudsstruktur er denne skolen vurdert spesielt av den grunn. Melsom vgs er den eneste skolen med tilbud innen utdanningsprogrammet NA, og i oversikten over næringssammensetning i Vestfold fylke, er det tydelig behov for denne kompetansen i vår region. Den private videregående skolen Gjennestad vgs tilbyr også utdanningsprogrammet NA, men kun fagretningene gartner- og anleggsgartnerfag. Melsom er den eneste videregående skolen i fylket som tilbyr landbruksfaget. Alternativene for elever som ønsker dette utdanningsprogrammet er ved Nome videregående skole, avdeling Søve eller Kongsberg videregående skole, avdeling Saggrenda (kun skogbruk). Det innebærer at en nedleggelse av Melsom vgs, ville innebåret lang reisevei for Vestfold-elever som ønsker landbruk- eller skogbruksfag.

Basert på vurderingene om behovet for naturbrukskompetanse og elevtallsutvikling fremover vil fylkesdirektøren beholde Melsom vgs og utvikle en mer robust tilbudsstruktur ved skolen.

8. Dagens tilbudsstruktur i Vestfold fylkeskommune

8.1.Fordeling kjønn per utdanningsprogram siste seks år

Tabellen under viser andel gutter/jenter i prosent for de seks år med skoleåret 23/24 som siste år.

Tabell 14: Andel gutter og jenter i prosent, seksårsperiode avsluttet med skoleåret 2023/2024

Skoleår / Utdanningsprogram	Andel gutt/jente i %					
	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Bygg- og anleggsteknikk	96/4	95/5	95/5	93/7	92/8	92/8
Elektro og datateknologi	97/3	95/5	96/4	95/5	96/4	93/7
Frisør, blomst, interiør og eksponeringsdesign	-	-	9/91	5/95	3/97	4/96
Helse- og oppvekstfag	19/81	19/81	17/83	16/84	15/85	14/86
Idrettsfag	56/44	51/49	51/49	50/50	55/45	59/41
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	-	-	97/3	93/7	90/10	90/10

Kunst, design og arkitektur	26/74	31/69	26/74	19/81	19/81	21/79
Musikk, dans og drama	35/65	40/60	38/62	36/64	35/65	34/66
Medier og kommunikasjon	55/45	55/45	56/44	54/46	47/53	43/57
Naturbruk	18/82	20/80	23/77	21/79	21/79	19/81
Påbygg	40/60	39/61	38/62	41/59	36/64	32/68
Restaurant- og matfag	61/39	64/36	62/38	56/44	59/41	53/47
Salg, service og reiseliv	-	-	59/41	59/41	60/40	58/42
Studiespesialisering	43/57	45/55	47/53	47/53	46/54	45/55
Teknologi- industrifag	92/8	91/9	90/10	88/12	89/11	90/10

Kilde: Vigo/Qlik 05.05.2025

Tabellen viser en skjev kjønnsfordelingen innenfor flere fagområder på yrkesfag spesielt. På BA og EL er det en svak positiv trend med en litt større andel jenter i 23/24 sammenlignet med skoleåret 18/19. På det største yrkesfaglige programområdet, HO, viser tallene en negativ trend med en nedgang på andel gutter fra 19 til 14 prosent i perioden.

8.2.Søkertall og utvikling

Tabellen nedenfor viser utviklingen i søkertall til Vg1 fra 2021 til 2025. Antall søkere til yrkesfag har økt jevnt fra 48 i 2021 til 57 i 2025, mens søkertallene til studieforberedende utdanningsprogrammer har gått ned fra 52 til 43 i samme periode. Dette kan tyde på en økende interesse for yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

Tabell 15: Søkertall til VG1, inkl. AHT

	2025	2024	2023	2022	2021
Yrkesfag	57	55	52	52	48
Studieforberedende	43	45	48	48	52

8.3.Arbeids- og hverdagslivstrening (AHT)

Arbeidslivstrening

Arbeidslivstrening trening omfatter elever med varierende grad av funksjonsnedsettelse, og som har behov for omfattende tilrettelegging og organisering utenfor ordinære klasser og programområder. De følger en individuell opplæringsplan (IOP) og får en individuelt tilrettelagt opplæring (ITO). Løpet er 2 år i skole etterfulgt av to

år ute i en tilrettelagt bedrift. Arbeidslivstrening er en tilrettelegging for elever med målsetting om å gå ut i varig tilrettelagt arbeid via lære kandidatordningen.

Hverdagslivstrening

Elever som går i hverdagslivstrening har et lavere funksjonsnivå enn elever på arbeidslivstrening, og har tettere voksenoppfølging. Det er ikke uvanlig at disse elevene har oppfølging en til en, og i enkelte tilfeller to til en eller tre til en. Læringsmål er satt i den hensikt i å gjøre elevene i stand til å være mest mulig deltakende i eget liv og gi de størst mulig grad av selvstendighet.

Skoler med AHT-avdelinger i Vestfold fylkeskommune:

- Sandefjord vgs
- Thor Heyerdahl vgs
- Greveskogen vgs
- Horten vgs
- Holmestrand vgs
- Melsom vgs (kun arbeidslivstrening)
- Sande vgs (kun arbeidslivstrening)

Elever ved AHT søker videregående opplæring med fortrinn og fortrinnsøkere har klagerett slik som ordinære søkere og kan klage på tilbudet om skoleplass de har fått fra fylkeskommunen. Denne elevgruppen har rett til ett av tre programområder og en særskilt tilrettelagt skole, men ikke en bestemt skole. Dette betyr i praksis at hverdagslivsøkere kan få tilbud om skoleplass på fem av skolene våre i fylket, så lenge de har ett av de tre programområdene søkerne søker seg til, men det er ofte problematisk med lang transport for denne elevgruppen.

Tabell 16: Søkere vg1 og elevtall til hverdagslivstrening for inneværende og kommende skoleår

Skole	Søkere vg1		Elevtall		
	24/25	25/26	24/25	25/26	Endring
Greveskogen	7	8	18	20	+2
Horten	6	4	15	16	+1
Holmestrand	1	1	9	6	-3
Thor Heyerdahl	6	8	19	26	+7
Sandefjord	3	6	15	16	+1
TOTALT	23	27	76	84	+8

Tabell 17: Søkere vg1 og elevtall til arbeidslivtrening for inneværende og kommende skoleår

Skole	Søkere vg1		Elevtall		
	24/25	25/26	24/25	25/26	Endring
Greveskogen	11	9	16	21	5
Horten	7	7	24	20	-4
Holmestrand	4	7	9	11	2
Thor Heyerdahl	10	11	19	22	3
Sandefjord	10	18	28	29	1
Sande	4	2	5	6	1
Melsom	11	19	29	31	2
TOTALT	57	73	130	140	10

Endringer i opplæringsloven gir denne elevgruppen ytterligere rettigheter, noe som i praksis kan føre til at flere AHT-elever får innfridd ønske om mer opplæring, noe som igjen kan utfordre kapasiteten og kostnadsnivået knyttet til dette tilbudet.

8.4. Spesialtransport

Under er en tabell med estimert skoleskysskostnad for tilrettelagt skyss (minibusser og taxi) per skole for budsjettåret 2025. Det er tatt utgangspunkt i tallene fra januar 2025, som er et godt estimat for en slik beregning. Men det kan forekomme endring fra dette estimatet, da elever kommer til eller avslutter sin skyss som påvirker kostnadene.

Figur 18: Skolevis oversikt over spesialtransportkostnader, inkl. SMI

SKOLE	Påløpt kostnad januar 2025		Årskostnad for 190 skoledager		Gjennomsnittlig kostnad per skoledag
Færder vg.skole ,Teie	kr	35 000	kr	332 500	kr 1 750
Greveskogen videregående skole	kr	275 000	kr	2 612 500	kr 13 750
Holmestrand videregående skole	kr	102 000	kr	969 000	kr 5 100
Horten videregående skole	kr	220 000	kr	2 090 000	kr 11 000
Melsom videregående skole	kr	370 000	kr	3 515 000	kr 18 500
Nøtterøy videregående skole	kr	15 000	kr	142 500	kr 750
Re videregående skole	kr	100 000	kr	950 000	kr 5 000
Sande videregående skole	kr	35 000	kr	332 500	kr 1 750
Sandefjord videregående skole	kr	500 000	kr	4 750 000	kr 25 000
SMI-skolen, avd. Melsom	kr	480 000	kr	4 560 000	kr 24 000
Thor Heyerdahl videregående skole	kr	400 000	kr	3 800 000	kr 20 000
SUM VFK-SKOLER	kr	2 532 000	kr	24 054 000	kr 126 600
Gjennestad Videregående skole	kr	2 300	kr	21 850	kr 115
Signo VGS	kr	45 000	kr	427 500	kr 2 250
Slottsfjellskolen (Steiner) VG	kr	2 300	kr	21 850	kr 115
Utenfor Vestfold	kr	14 500	kr	137 750	kr 725
TOTALSUM	kr	2 596 100	kr	24 662 950	kr 129 805

8.5.Yrkesfag med studiekompetanse (SK-løp)

Det er totalt 469 elever som går yrkesfag med studiekompetanse skoleåret 2024/25 totalt for alle tre trinn (kilde: Vigo, tall pr. 1. september 2024). Alle skoler med unntak av Greveskogen vgs og Melsom vgs har tilbudet. Det er særlig på HO tilbudet er utbredt, men tilbudet ble også startet opp dette skoleåret innenfor EL på Thor Heyerdahl vgs og Færder vgs med hhv 14 og 15 elever på Vg1.

Elevene på SK-løpene har en intensjon om å ta høyere utdanning etter videregående opplæring, særlig innenfor sykepleie eller ingeniørfag. De første to årene registreres elevene på det yrkesfaglige utdanningsprogrammet de er knyttet til, og dette kan gi et urealistisk bilde av fordelingen mellom yrkesfag og studieforbereidende.

Alternativet til SK-løp er å gå studiespesialiserende eller yrkesfag med påbygg til studiekompetanse. Skolenes opplevelse er at SK-løpene er godt søkt og at elevene oppnår gode resultater. Det å få praktisk opplæring som en del av grunnlaget for studiekompetanse oppgis av elever å gi et godt grunnlag for å lykkes i overgangen til høyere utdanning. Andelen elever på yrkesfag er økende og på sikt vil det kunne bli en utfordring i å ha tilstrekkelig antall praksisplasser for YFF (Yrkesfaglig fordypning) for både de som går ordinært yrkesfagsløp og de som går SK-løp.

Med dagens organisering og finansiering av SK-tilbudene, er differansen i kostnad per elev mellom SK-løpene og studiespesialisering omkring 30 000 kroner per år (de to første årene).

Etter en totalvurdering foreslås disse tilbudene videreført. Eventuell opprettelse av flere eller nye SK-tilbud bør vurderes i forbindelse med de årlige skoletilbudssakene på lik linje med andre endringer. Det betyr at det meldes inn i mai for oppstart et drøyt år senere, og at det da blir vurdert i saken som legges fram til behandling i fylkestinget påfølgende høst.

Det har også blitt vurdert om det bør igangsettes et arbeid for å se på finansieringen av tilbudet. Dette er imidlertid vanskelig å se på isolert fordi den økonomiske fordelingsmodellen må sees som en helhet og ikke bare enkeltelementer. Forrige gjennomgang av budsjettfordelingsmodellen ble avsluttet i 2023, og det er naturlig å la denne virke i noen tid før en ny helhetlig gjennomgang.

Fylkeskommunen bør spille inn nasjonalt, at det åpnes opp for at slike tilbud kan gis med utgangspunkt i studiespesialiserende opplæringstilbud.

8.6.Tilbudsstruktur innen voksenopplæring

Vestfold fylkeskommune har også ansvar for videregående opplæring for voksne (VOV). Det opplæringstilbudet som voksne får i Vestfold i dag, er i all hovedsak planlagt før ny opplæringslov trådte i kraft. I tillegg til at loven nå åpner opp for at flere får rett til videregående opplæring, har det også blitt gjennomført strukturendringer gjennom modulbaserte læreplaner innen flere av yrkesfagene. De skolene som tilbyr VOV, jobber fortsatt med å tilpasse seg innholdet i modulstrukturerte læreplaner. Vestfold tilbyr 5 modulstrukturerte fag fra høsten 2024.

Det er flere ulike yrkesfagsløp som tilbys i Vestfold i dag:

- Ordinære 2+2 løp, det vil si to år i skole og to år i lære. I tillegg finnes det mange ulike varianter som 1 + 3 løp med ett år i skole og tre år i lære, 0 + 4 løp hvor all opplæring er i lære samt tilrettelagte løp med utgangspunkt i den kompetansen som deltakeren har fra før.
- Modulstrukturert opplæring. Tilpassede og fleksible løp som er bygget opp som moduler.
- Fagbrev på jobb; her kreves ansettelse i bedrift, i minimum ett år i 80 % stilling.
- Praksiskandidat; krever et visst antall timer praksis, før kandidaten kan ta eksamen og melde seg opp til fag- eller svenneprøve.
- Lærekandidatløp med målsetting om kompetansebevis.

I tillegg tilbys studieforberedende opplæringsløp for voksne i Vestfold i dag. Deltakere kan gjennomføre ett eller flere fag parallelt, enten som påbygg eller fordi de mangler enkeltfag. Det som tilbys er enkeltfag og særlig de seks fagene kandidatene trenger for å få studiekompetanse. Det tilbys i tillegg påbygging til studiekompetanse på kveldstid for de som allerede har fullført fagbrev, samt enkelte realfag for deltakere som trenger spesiell studiekompetanse.

Figur 19: Voksenopplæringsplasser i Vestfold fylke, skoleår 2024/25

Voksenopplæringsplasser Vestfold, skoleår 2024/25	
Utdanningsprogram/fag	Antall plasser høst 2024
Kompetansebyggen:	
Modulbasert Helsefagarbeider Lokasjon Tønsberg og Sandefjord	Inntil 142 (inkludert 21 plasser Menn i Helse og 31 fra vg1) Opplæring vg3 43
Modulbasert Logistikkmedarbeider	Inntil 30
Modulbasert Salgsfaget	Inntil 15
Vg1 Helse og oppvekstfag	40
Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag	20
Vg2 Helseservicefag	20
Vg2 Fotterapi og ortopediteknikk	12
Vg1 Elektro og datateknologi	20
Vg2 Elenergi og ekom	16
PB4 Påbygg til generell studiekompetanse etter fagbrev (kveld over 2 år)	30
Generell studiekompetanse (23/5)	220
Forberedende kurs minoritetsspråklige	40
Thor Heyerdahl vgs:	
Modulbasert Helsefagarbeider	30
Modulbasert Maler- og overflateteknikk	Inntil 15
Studieforberedende kurs og generell studiekompetanse (23/5)	Inntil 100
Sandefjord vgs:	
Modulbasert Ernæringskokk/kokk	Inntil 30
Salg, service og reiseliv	Inntil 20
Melsom vgs:	
Voksenagronom 2-årig tilbud H23-V25	28
Voksenopplæringsplasser i Vestfold 2024/2025	Inntil 871

Det er løpende inntak, og antall deltakere innen hvert fag vil være i endring med antall søkere. Plasser innen studieforberedende fag gjelder pr enkeltfag. Mange deltakere tar flere fag. Fagbrev på jobb og praksiskandidater kommer i tillegg.

8.7.Kostnader i videregående opplæring

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Gjennom KOSTRA rapporterer alle norske kommuner og fylkeskommuner data om sine tjenesteområder til Statistisk sentralbyrå (SSB).

Informasjonen i KOSTRA kan benyttes til å analysere fylkeskommunens tjenester, eksempelvis hvor effektivt Vestfold fylkeskommune produserer sine tjenester sammenliknet med andre fylker som det er naturlig å sammenlikne Vestfold med.

For å kunne vurdere kostnadskrevenne opplæringstilbud opp mot alternative løsninger, er analyser av skole- og tilbudsstruktur gjennomført med utgangspunkt i KOSTRA-statistikk. Statistikken vil omfatte både Vestfolds egne KOSTRA-tall, men også tall fra andre fylker og landsgjennomsnittet. Beregningene er basert på de foreløpige KOSTRA-tallene for 2024, som ble publisert 17. mars 2025, men de endelige tallene publiseres 16. juni 2025.

Tallene i tabellen under er hentet fra KOSTRA. Tabellen viser korrigerte brutto driftsutgifter per bruker (elev) i videregående opplæring. Denne indikatoren skal måle produktivitet innenfor videregående opplæring, og omfatter kostnader til ordinær undervisning, særskilt tilpasset undervisning, PPT, oppfølgingstjeneste, pedagogisk ledelse, administrasjon og øvrige driftsutgifter. Tabellen inneholder tall for både landsgjennomsnittet, landsgjennomsnittet utenom Oslo, og et utvalg av andre fylkeskommuner.

Tabell 17: Kostnader per elev i videregående opplæring i 2024

Fylkeskommune	Kostnad per elev til «opplæring i skole», kr	% av landssnitt
Rogaland	201 534	93
Østfold	206 436	95
Vestfold	206 587	95
Buskerud	216 630	99
Landet	217 852	100
Vestland	219 538	101
Landet uten Oslo	220 287	101
Telemark	225 287	103
Innlandet	228 230	105

Kilde: KOSTRA

Tabellen over viser at kostnadene til *opplæring i skole* per elev ligger relativt lavt i Vestfold, dvs. 5 prosentpoeng under landsgjennomsnittet

Kostnadene innenfor videregående opplæring i skole (ungdomsopplæringen) kan i hovedsak knyttes til 5 hovedkategorier:

- Kostnader til ordinær undervisning (kostnader ført på utdanningsprogrammer, funksjon 521-537)
- Kostnader til skolelokaler (funksjon 511, tidligere 510)
- Fellesutgifter og støttefunksjoner som eksempelvis og materiell/utstyr som ikke kan knyttes direkte til undervisning og merkantilt personell (funksjon 515)
- Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør (funksjon 520)
- Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring (funksjon 562)

Tabellen nedenfor viser kostnader per elev differensiert på de mest aktuelle kostnadskategoriene innenfor videregående opplæring

Tabell 21: Gjennomsnittskostnader per elev i 2024, differensiert på KOSTRA-funksjon

Kostnadskategori	Gjennomsnittskostnader per elev, kr	
	Vestfold	Landsgjennomsnittet
510 Skolelokaler og internatbygninger	28 483	40 728
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring	29 708	23 013
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelev.	18 158	23 940
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste – OT/PPT	6 017	4 064
562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	19 211	20 519
521-537 Gjennomsnittskostnad utdanningsprogrammer (undervisning)	108 051	108 191

Tabellen over viser at Vestfold fylkeskommune kostnader per elev til undervisning (kostnader ført på utdanningsprogrammer) svært nært landsgjennomsnittet. Vestfold har noe lavere kostnader knyttet til spesialundervisning, mens kostnadene til OT/PPT ligger betydelig over landsgjennomsnittet. Merk at indikatoren viser kostnadene til OT/PPT per elev i videregående opplæring, og ikke per bruker innen PPT og oppfølgingstjenesten. Når det gjelder felleskostnader i videregående opplæring viser tabellen over at kostnadene per elev ligger lavt i Vestfold fylkeskommune. Dette poenget er ytterligere synliggjort i tabellen under. Dette er kostnader som ikke er knyttet til selve undervisningen, som eksempelvis pedagogisk ledelse, administrasjon, skolelokaler og støttefunksjoner (funksjon 510, 515 og 520). Tabellen under viser disse kostnadene per elev.

Tabell 22: Felleskostnader per elev i videregående opplæring

Fylkeskommune	Kostnad per elev, kr	% av landssnitt
Vestfold	76 349	92
Østfold	78 198	94
Rogaland	80 869	97
Telemark	83 191	100
Vestland	87 242	105
Landet	87 681	105
Landet uten Oslo	88 194	106
Buskerud	89 935	108
Innlandet	90 503	109

Som tabellen over viser er det store forskjeller mellom fylkeskommune når gjelder felleskostnader per elev i videregående opplæring. Vestfold er blant fylkene som har laveste kostnader per elev når det gjelder felleskostnader per elev, og ligger her hele 8 prosentpoeng under landsgjennomsnittet

I tabellen under er Vestfold sammenliknet med landsgjennomsnittet for alle utdanningsprogrammene i videregående opplæring. Dette er kostnader som er relatert til selve undervisningen.

Tabell 183: Kostnad per elev, differensiert på utdanningsprogram

Utdanningsprogram	Kostnad per elev, kr	
	Vestfold	Landsgjennomsnittet
Studiespesialisering	88 782	87 037
Bygg- og anleggsteknikk	121 025	131 799
Elektro og datateknologi	118 591	120 433
Restaurant- og matfag	199 871	159 941
Helse- og oppvekstfag	123 352	118 052
Idrettsfag	87 144	95 981
Teknologi- og industrifag	144 387	126 704
Musikk, dans og drama	194 866	159 767

Medier og kommunikasjon	121 855	105 510
Naturbruk	139 728	200 552
Kunst, design og arkitektur	96 973	97 267
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	99 452	118 928
Salg, service og reiseliv	121 994	124 505
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	117 107	127 660

De ulike utdanningsprogrammene i videregående opplæring har til dels svært ulik kostnadsstruktur. Som hovedregel er det høyere enhetskostnader på yrkesfaglige utdanningsprogrammer sammenliknet med studieforberedende utdanningsprogrammer.

KOSTRA-tall for 2024 viste at undervisningen av en elev på studieforberedende utdanningsprogrammer i gjennomsnitt kostet rundt 93 000 kroner på landsbasis, mens det samme tallet for yrkesfaglige utdanningsprogrammer var 128 000 kroner. Det innebærer at undervisningen av elever på yrkesfaglige utdanningsprogrammer i gjennomsnitt koster rundt 35 000 kroner mer enn elever på studieforberedende utdanningsprogrammer. Dette skyldes at antallet elever per klasse som regel er lavere på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. På yrkesfaglige utdanningsprogrammer legges det til grunn et makstall på 15 elever per gruppe, mens makstallet på studieforberedende utdanningsprogrammer er 30 elever. Dessuten krever yrkesfaglige utdanningsprogrammer langt mer maskiner og utstyr.

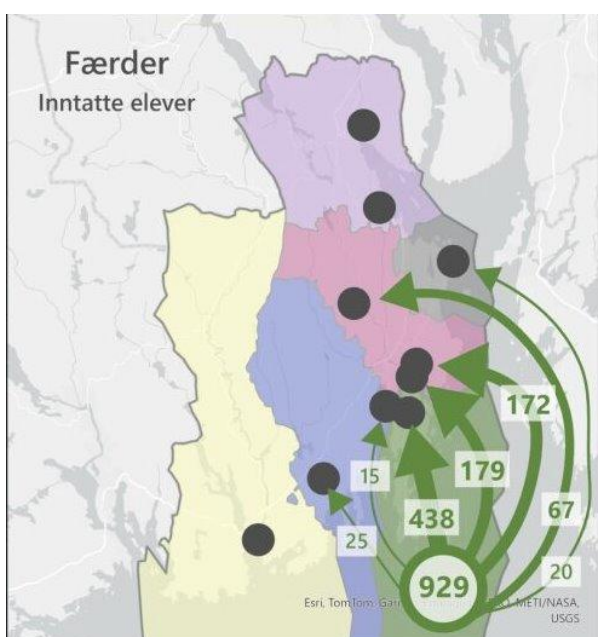
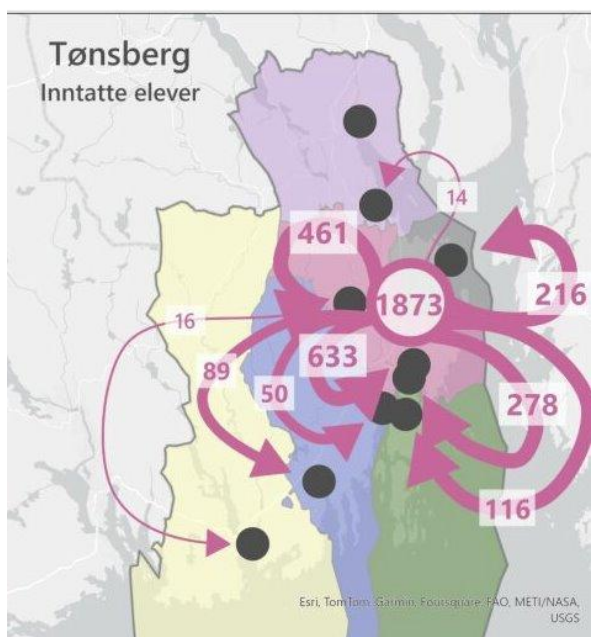
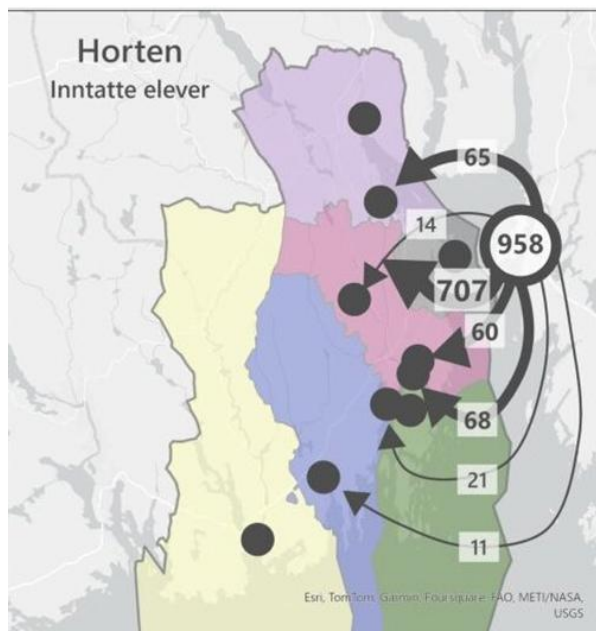
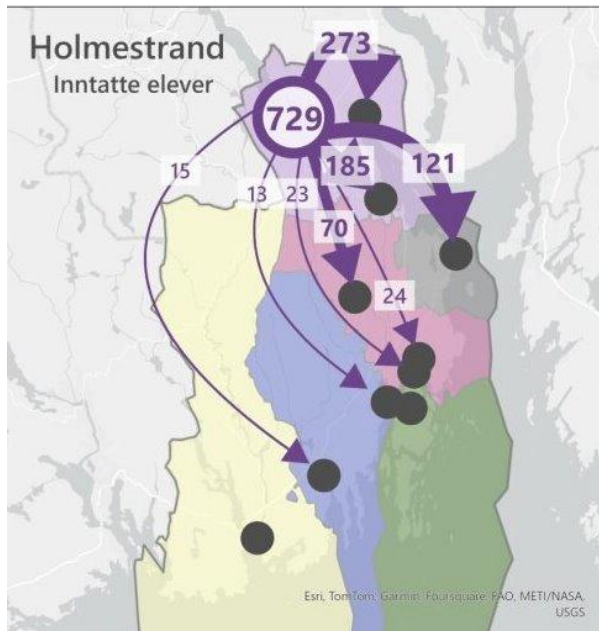
Det finnes imidlertid unntak fra denne reglen, eksempelvis det studieforberedende utdanningsprogrammet MDD. Som følge av en del en-til-en undervisning er MDD mer kostbart enn de fleste yrkesfaglige utdanningsprogrammer. KOSTRA-tall for 2024 viste at gjennomsnittskostnaden til undervisning per elev i MDD var 195 000 og 160 000 kroner for henholdsvis Vestfold fylkeskommune og landsgjennomsnittet. Det innebærer at undervisningskostnadene per elev i MDD ligger mer enn 100 000 kroner over tilsvarende kostnader for elever i studiespesialiserende i Vestfold fylkeskommune.

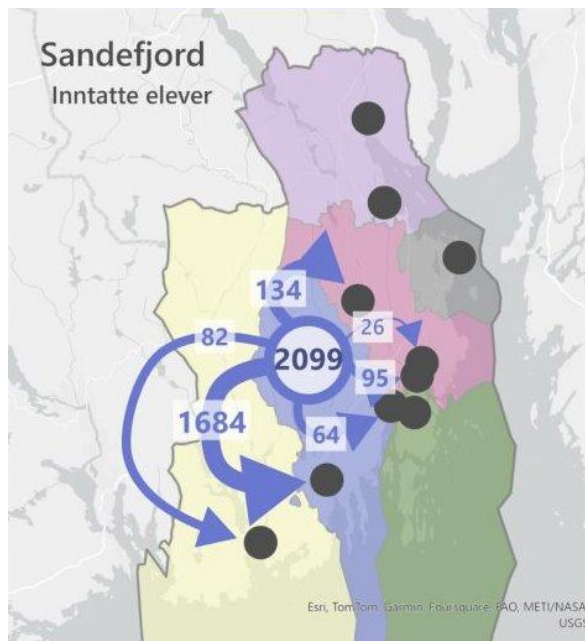
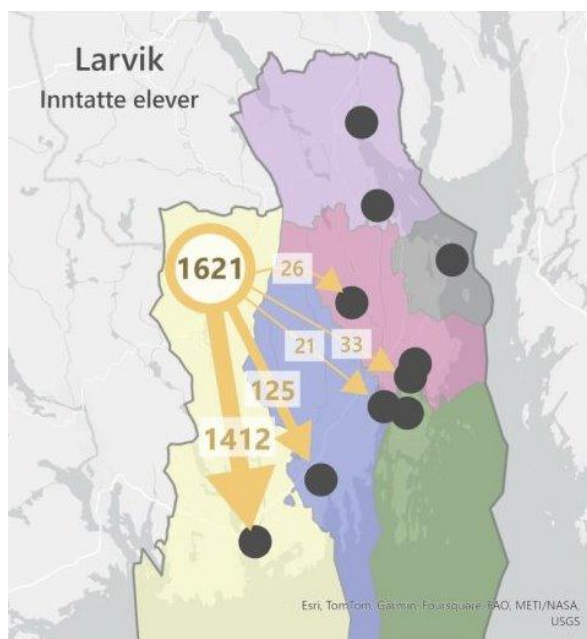
8.8.Elevbevegelse mellom kommunene i Vestfold

Selv om alle kommunene i Vestfold har en eller flere videregående skoler å velge mellom, er det også tradisjon for å søke seg til andre videregående skoler enn den som kanskje ligger nærmest. Dette er mulig da Vestfold fylkeskommune har fritt skolevalg som inntaksprinsipp.

Elever søker seg ut av kommunen for å komme til et utdanningstilbud som ikke tilbys på den nærliggende videregående skolen, samtidig som at flere ungdommer ønsker å søke seg til en videregående skole for å få treffe nye mennesker og ikke bare de som de allerede har gått på barne- og ungdomsskolen sammen med.

Basert på denne kunnskapen har det blitt laget en visualisering som viser elevbevegelsen mellom der ungdommene bor og hvor de går på videregående skole. Inne i sirkelen vises antall bosatt i kommunen. Pilene går fra kommunens antall elever til hvilke skoler de er tatt inn på i skoleåret 24-25. Hver av de sorte prikkene viser en videregående skole ut fra hvor de er lokalisert i fylket.





9. Tilbudsstruktur i Vestfold fylke i et 10- til 15-års perspektiv

I dette kapittelet gis det innledningsvis en vurdering av veien videre for de ulike utdanningsprogrammene. I disse vurderingene er dagens dimensjonering og lokalisering sett i lys av prinsippene som er vedtatt for arbeidet med skole- og tilbudsstruktur. I rapporten presenteres også noen helhetlige alternativer til dagens skolestruktur, vurdert opp mot de samme prinsippene. I det siste avsnittet gis en vurdering av hvordan de ulike alternativene slår ut for den enkelte skole. Vurderinger av tilbudet ved den nye videregående skolen i Holmestrand kommune er en del av de helhetlige alternativene.

9.1. Geografiske områder

Reisevei er en utfordring til tross for at Vestfold er et lite fylke i areal. Derfor har det vært enighet om at det er ønskelig at de fleste tilbudene finnes på skoler i både nord- midt og sørdelen av fylket. Fylkesdirektøren vurderer at geografiske områder forenkler vurderingen av fordeling av opplæringstilbudene mot prinsippet om lik tilgang til opplæring for alle elever i fylket. Noen programområder er for små til at dette kan oppfylles uten at det går på tvers av prinsippene om robuste fagmiljøer og god utnyttelse av ressurser. Inndeling som er lagt til grunn:

- **Nord:** Horten vgs og ny videregående skole i Holmestrand kommune, Re vgs
- **Midt:** Greveskogen vgs, Færder vgs og Nøtterøy vgs
- **Sør:** Sandefjord vgs og Thor Heyerdahl vgs, Melsom vgs

De geografiske områdene kan ikke sees på som faste størrelser fordi det er omfattende elevbevegelse på tvers av disse områdene og at det i noen tilfeller er korte avstander mellom videregående skoler som ligger i ulike geografiske områder. Dette kan for eksempel gjelde Horten vgs/Re vgs opp mot Greveskogen vgs.

I den helhetlige vurderingen av fordeling av utdanningsprogrammer må de geografiske områdene sees opp mot transport og skoleskyss for å sikre like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket. I det videre må fylkeskommunen jobbe for at eventuelle endringer i skoleskyss kan være klart samtidig med neste års skoletilbud. På den måten vil ungdommene kunne ha et realistisk bilde av reisetid som en del av vurderingen de gjør før de søker videregående opplæring.

9.2.Vurdering av det enkelte utdanningsprogram

Beskrivelsen av hvert enkelt utdanningsprogram innledes med en tabell med det totale elevtallet på programmet på hver enkelt skole. Tallet er sammenslått av antall elever på Vg1, Vg2 og Vg3 på studieforbereidende, og Vg1 og Vg2 på yrkesfaglige utdanningsprogram og kilden er Vigo. Antall elever brukt her er ved 2. inntaket til skoleåret 2024/25. Det gjøres oppmerksom på at søkertallene varierer fra år til år, og at det over tid kan forekomme betydelige svingninger for enkelte utdanningsprogram. Det er derfor viktig at disse tallene ikke tolkes for bokstavelig, men tallene gir et bilde av omfang.

Prinsippet om at opplæringstilbudet innrettes med mål om mer spesialiserte og sterke fagmiljøer tilsier at et utdanningsprogram på en skole bør ha et visst tilfang av elever. Et større tilfang av elever vil også kunne gi bedre forutsetninger for ressurseffektiv drift. Det er utfordrende å angi et presist antall elever som kan sikre sterke fagmiljøer, men fylkesdirektøren har tatt utgangspunkt i at yrkesfaglige utdanningsprogrammer bør ha minst to undervisningsgrupper i både Vg1 og Vg2 (rundt 15 elever per gruppe), og at studiespesialiserende utdanningsprogrammer bør ha minst tre til fire undervisningsgrupper per trinn (rundt 30 elever per gruppe). Dette sees i sammenheng med tilbud innen studieforbereidende utdanningsprogrammer. Selv om sektoren dimensjonerer utdanningstilbudene med mål om sterke fagmiljøer, så er dette ingen garanti for at søkningen sikrer god oppfylling av elevplassene. Enkelte utdanningsprogram har svak søkning, slik at det er utfordrende å innfri målet om sterke fagmiljøer. Både samfunnets behov for arbeidskraft og elevenes søkning vil endre seg i løpet av 10-15 år, det er derfor nødvendig å legge til rette for fleksibilitet i arbeidet med den årlige dimensjoneringen.

9.2.1.Studieforbereidende utdanningsprogram

9.2.1.1.Idrettsfag

Tabell 194: Antall elever på Idrettsfag ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Horten	87
Re	172
Sande	67
Sandefjord	96

Thor Heyerdahl	183
TOTALT	605

ID er et populært utdanningsvalg med gode søkertall og et tilbud som flere videregående skoler ønsker å kunne tilby. Mange skoler tilbyr også fagene toppidrett, breddeidrett eller friluftsliv som programfag på ST. Skolene vurderer at det er gode synergieffekter mellom ST og ID som gjør at en gruppe per trinn kan ivareta et godt tilbud.

ID er per i dag godt representert i de geografiske områdene nord og sør, men tilbys per nå ikke som en del av tilbudet i midtre del av fylket. Historisk har dette handlet om å unngå intern konkurranse mellom Re vgs og Nøtterøy/Greveskogen. Dersom ID skal opprettes i midtre del av fylket, bør tilbudet tas ned tilsvarende i nordre del og et alternativ er å ikke legge ID til ny skole i Holmestrand kommune.

9.2.1.2.Kunst, design og arkitektur

Tabell 205: Antall elever på Kunst, design og arkitektur ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Færder	108
Sandefjord	78
TOTALT	186

KDA er et lite fagområde, men gir viktig tilskudd til mangfoldet ved de skolene som tilbyr dette. Tilbudet oppleves som viktig for den elevgruppen som ønsker et estetisk innhold. Fylkesdirektøren vurderer at tilbudet er viktig for å sikre fullført og bestått.

Tilbudet innen KDA ligger per i dag til midt og sør. Fylkesdirektøren vurderer at det ikke er elevgrunnlag for å tilby dette flere steder, og det bør vurderes om det er tilstrekkelig at Vestfold tilbyr det på kun én skole for å sikre et tilstrekkelig antall elever og et robust fagmiljø. Ulempen er at det kan gjøre terskelen høyere både for søkning og gjennomføring for de elevene som i så fall må reise lengre enn i dag.

Hvis det skal tilbys kun et sted er Færder det beste valget av flere grunner, Færder ligger i midt-delen av fylket, skolen har en overvekt av yrkesfaglige utdanningsprogram med en overvekt av gutter i dag. Det er begrenset hvor stort utslag en slik endring vil gi, men det kan bidra til et noe sterkere fagmiljø på KDA på Færder vgs.

9.2.1.3. Medier og kommunikasjon

Tabell 216: Antall elever på Medier og kommunikasjon ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Horten	80
Melsom	44
Thor Heyerdahl	55
TOTALT	179

Fra skoleåret 2025/2026 er det allerede vedtatt å fase ut tilbudet om MK ut ved Melsom vgs grunnet lav søkning over tid. MK står derfor igjen på to skoler, Horten vgs og Thor Heyerdahl vgs.

For å sikre et sterkt fagtilbud for denne elevgruppen er det vurdert å kun tilby MK ett sted i fylket. Det vil da være naturlig å legge tilbudet til Horten vgs som har det største fagmiljøet per i dag og som også tilbyr IM. Et slikt grep vil kunne gi gode muligheter for samhandling og samarbeid internt på Horten vgs.

Programfag fra MK vil fortsatt kunne tilbys som programfag på ST på de skolene som ønsker det. Dette vil sikre at flere elever får tilbud innen fagområdet selv om det blir lengre reisevei for å få opplæring i hele utdanningsprogrammet.

9.2.1.4. Musikk, dans og drama

Tabell 227: Antall elever på Musikk, dans og drama ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Greveskogen	68
Sandefjord	127
Thor Heyerdahl	83
TOTALT	278

MDD tilbys ved to skoler i sørfylket, en i midtfylket, men ingen skoler i det geografiske området nord tilbyr dette utdanningsprogrammet. Dette er et populært utdanningsprogram med relativt god søkning ved alle de tre skolene som tilbyr dette. Alle de tre skolene har fordypningstilbud innen musikk. I tillegg tilbyr Greveskogen vgs fordypning i drama og Thor Heyerdahl vgs tilbyr fordypning innen dans.

En av retningene for arbeidet med skole- og tilbudsstruktur er å vurdere kostbare utdanningsprogram og i det videre er MDD å definere som en vurdering knyttet til denne retningen.

MDD er et kostbart utdanningsprogram. Beregninger viser at det er økonomiske besparelsene knyttet til å redusere tilbudet innenfor MDD. I disse beregningene er det forutsatt at studiealternativet for elever i MDD er studiespesialiserende (ST). Det vil si at en reduksjon i elevtallet innenfor MDD antas å gi en tilsvarende økning på ST. Differansen i kostnad per elev mellom MDD og ST nasjonalt var over 70 000 kroner i 2024 (KOSTRA), mens differansen i kostnad per elev mellom MDD og ST i Vestfold fylkeskommune var over 100 000 kroner i 2024 (KOSTRA). Merk at tallene for kostnad per elev i Vestfold fylkeskommune er mer sårbare for tilfeldige variasjoner enn de nasjonale tallene.

Tabellen under viser andelen elever som fullførte og besto opplæringen i skoleåret 23/24 når det gjelder utdanningsprogrammene MDD og ST. Oversikten viser også gjennomsnittlige grunnskolepoeng for disse elevgruppene.

Tabell 23: Fullført og bestått innenfor MDD og ST, skoleåret 23/24

Utdanningsprogram / Skole	Andel fullført og bestått, %	Grunnskole-poeng
Musikk, dans og drama		
Greveskogen	77,3	43,9
Sandefjord	84,8	47,7
Thor Heyerdahl	84,1	47,1
Studiespesialiserende		
Greveskogen	87,0	45,9
Sandefjord	83,6	46,8
Thor Heyerdahl	90,2	47,4

Kilde: Qlik

Tabellen viser ingen klare indikasjoner på at elevene som velger MDD fullfører og består i større grad enn elever i ST, når det kontrolleres for elevens forutsetninger (grunnskolepoeng). Det er imidlertid vanskelig å vurdere om denne elevgruppen vil finne seg til rette på ST, og hvordan dette eventuelt ville påvirket andelen som fullfører og består. Dette er et estetisk fag der målet er generell studiekompetanse, og det er få alternativer for elever som ønsker et estetisk innhold i sin opplæring. For flere av disse elevene kan det estetiske innholdet i opplæringen være en viktig motivasjonsfaktor på veien mot fullført og bestått. Videre er tilbakemeldingene fra skolene som tilbyr dette utdanningsprogrammet, at tilbudet er en viktig bidragsyter inn i kulturaktiviteter, både ved skolen og i nærmiljøet ellers.

I arbeidet med retningene skal kostbare utdanningsprogram vurderes opp mot alternative løsninger og dersom MDD reduseres i omfang som eget utdanningsprogram, vil flere skoler likevel kunne tilby fagene som del av programfagstilbudet på ST. Tilbudene vil da gi lavere faglig fordypning totalt sett, men på den annen side kan flere skoler åpne opp for dette. Fagene vil få samme status som toppidrett for eksempel, og kan også vurderes å gjøres søkbare for å synliggjøre mulighetene for elevene.

De videregående skolene er opptatt av å kunne tilby elevene et mangfold av opplæringstilbud og vurderer at dette totalt sett gir et bedre skolemiljø og gjennom det, økt fullføring.

Det er påpekt i arbeidet med utredning av MDD at grunnen til at kostnadene er høye knyttet til dette tilbudet, handler blant annet om at elevene på musikk får 1:1 undervisning i sitt hovedinstrument.

9.2.1.5.Studiespesialisering

Tabell 24: Antall elever på studiespesialisering ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Greveskogen	594
Holmestrand	135
Horten	443
Melsom	57
Nøtterøy	447
Re	293
Sande	137
Sandefjord	806
Thor Heyerdahl	483
TOTALT	3395

Det er igangsatt et arbeid i regi Utdanningsdirektoratet for å se på innhold og struktur for de studieforberedende utdanningsprogrammene, da dette ikke har endret seg stort siden 1990-tallet. Arbeidet skal resultere i et nytt rammeverk for innhold og struktur i videregående opplæring. Rammeverket skal erstatte dagens fag- og timefordeling. Arbeidet har en forholdsvis lang tidshorisont fordelt over fire faser, men endringer vil skje underveis. Mer utdypende informasjon finnes her: [Framtidas videregående opplæring | udir.no](https://framtid.no/udir.no)

For de skolene som tilbyr ST er det vesentlig å ha et visst elevtallsgrunnlag slik at tilbudet om programfag blir attraktivt og kostnadseffektivt. Hele Vg1 består per i dag av fellesfag, mens det på Vg2 og Vg3 også inkluderer valgfrie programfag. Noen skoler tilbyr allerede i

dag programfag også til Vg1 elever, men da kommer det i tillegg til de 30 uketimenene som ligger i dagens struktur.

Alle de videregående skolene i Vestfold med unntak av Færder og delvis Melsom har tilbud om ST og vurderingene i dette arbeidet har handlet om disse to skolene også bør tilby dette. Melsom vgs har allerede ST tilbud for elever som ønsker fordypning i toppidrett hest. En utvidelse av et ordinært tilbud innen ST vil derfor være en forlengelse av allerede eksisterende tilbud og kompetanse.

Når det gjelder ST som tilbud på Færder vil det være positivt for å utvikle Færder mer i retning av å bli en tydeligere kombinert skole. Per i dag er det kun KDA som er det studieforberevende utdanningsprogrammet på Færder, i tillegg til at de er fylkets største skole på påbygg. For å få plass til et tilbud innen ST på Færder må et av de yrkesfaglige utdanningsprogrammene flyttes til en annen skole. Samtidig gir ombyggingen som er igangsatt på Færder svært god fleksibilitet til å håndtere vekslende elevtall innen BA/TEK/EL.

Fylkeskommunens arbeid med å øke andelen elever på yrkesfag vil kunne påvirke dimensjoneringen innen ST fremover. Dette kommer i tillegg til generell elevtallsnedgang og den årlige saken om dimensjonering av skoletilbud vil adressere dette.

9.2.2.Yrkesfaglige utdanningsprogram

9.2.2.1.Bygg- og anleggsteknikk

Tabell 25: Antall elever på Bygg- og anleggsteknikk ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Re	164
Færder	164
Thor Heyerdahl	128
TOTALT	456

Det er sterke fagmiljøer med god søkning på alle tre skolene og fylkeskommunen tilbyr seks ulike Vg2-løp. Samtlige skoler har et godt samarbeid med næringslivet i sin region og skolene samarbeider også godt seg imellom.

I forbindelse med bygging av ny videregående skole i Holmestrand kommune vil det være aktuelt å bygge fleksible verksteder som kan håndtere både BA, TEK og EL. Her har bransjene vist interesse for å samarbeide tettere om opplæringen innenfor disse fagområdene.

For å styrke tilbudet på Melsom vgs, kan det være aktuelt å tilby BA der. Det vil kreve ombygging av allerede eksisterende bygningsmasse, eventuelt nybygg. En opprettelse av BA på Melsom vgs bør innebære en flytting av tilbud fra enten Færder vgs eller Re vgs, da

dette er de nærliggende tilbudene. Området på Melsom vil kunne gi gode rammevilkår for tilbud innen anleggsteknikk på Vg2-nivå.

I arbeidet med BA er det også vurdert om fylkeskommunen burde opprette tilbudet Vg2 Anleggsgartner, som kun tilbys på Gjennestad vgs. Senter for opplæring innen anleggsgartner- og gartnerfaget (SOA), Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene (OKAB), samt de store aktørene i bransjen, opplyser at markedet blir godt dekket av elevene fra Gjennestad, og det per i dag er lite grunnlag for å opprette en klasse i fylkeskommunal regi.

9.2.2.2.Elektro og datateknologi

Tabell 26: Antall elever på Elektro og datateknologi ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Sande	47
Thor Heyerdahl	96
Færder	120
Horten	81
Sandefjord	71
TOTALT	415

Tilbudet innen EL er godt søkt og historisk har det vært flere søkere enn plasser. Bransjen er gode til å ta inn lærlinger, men har begrenset kapasitet og dette får betydning for fylkeskommunens dimensjonering. Elever som har søkt EL har også ofte BA/TEK som øvrige ønsker. Det er derfor viktig at dimensjoneringen av BA/TEK/EL sees i sammenheng.

Tilbudet om EL er godt representert i alle de geografiske områdene, men det er en mulighet for å se på en mulig sammenslåing av tilbudet i nordfylket. Det vil være mest i tråd med næringslivets ønsker at det på sikt bygges opp et sterkere fagmiljø innenfor EL på Horten vgs, og at det gjøres tilsvarende innenfor TEK på ny skole i Holmestrand kommune. Dette vil sikre sterke fagmiljøer og at elevene kan fullføre sin opplæring på samme skole. Prinsippet om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket er også ivaretatt.

9.2.2.3.Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign

Tabell 27: Antall elever på Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Horten	55
Sandefjord	121

TOTALT	176
---------------	------------

Utdanningsprogrammet tilbys ved en skole i nordfylket og en skole sørfylket. De fleste på dette programområdet går på Vg2 Frisør og her er det behov i næringslivet, og det er derfor gode grunner til å opprettholde dette på de to skolene som har det i dag. Elevgrunnlaget er ikke vurdert til å være så stort at tilbudet bør utvides til flere skoler. De to skolene som tilbyr FBIE i dag har mulighet for å utvide tilbudet dersom det skulle vise seg nødvendig. På sikt bør det jobbes med å få et modulstrukturert opplæringstilbud for voksne innen frisørfaget, da det vurderes å være både aktuelle deltakere og arbeidsplasser.

9.2.2.4.Håndverk, design og produktutvikling

Dette er et utdanningsprogram som ikke tilbys i Vestfold fylkeskommune per i dag. Det er mange læreløp innen HDP, samtidig som omfanget av læreplasser totalt sett antas å være lavt og spredt på mange lærefag. Det er ikke grunnlag for å opprette utdanningsprogrammet på en skole.

Alternativet for de som ønsker opplæring innen et lærefag som hører til HDP, kan være lærekontrakt i en godkjent lærebedrift gjennom 0+4 løp. For voksne som ønsker svennebrev i bunadstilvirkerfaget eller håndveverfaget, blir tilbudet mulig gjennom modulstrukturert opplæring for voksne. Disse to læreplanene er på høring nå. Modulstrukturert opplæring for voksne er en opplæringsmodell som fører fram til fag- eller svennebrev. Per i dag er 13 lærefag modulstrukturerte, og Udir har i oppdrag å utvide med flere modulstrukturerte lærefag i samarbeid med de faglige rådene og der arbeidslivet har behov for kompetanse.

9.2.2.5.Helse- og oppvekstfag

Tabell 28: Antall elever på Helse- og oppvekstfag ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Holmestrand	40
Horten	139
Re	142
Sande	90
Thor Heyerdahl	157
Nøtterøy	127
Sandefjord	240
TOTALT	935

Det er et stort behov for fagarbeidere innenfor HO og det er det yrkesfaglige programområdet med flest søkere i Vestfold. Det er likevel mange av disse som ikke blir

helsefagarbeidere, men velger påbygg, og fylkesdirektøren vil i det videre arbeidet intensivere innsatsen for å sikre at flere av de som går HO også går ut i lære.

Med en sammenslått skole i nord, vil alle skolene som tilbyr dette ha et tilstrekkelig elevgrunnlag for å drive på en god måte. Fylkesdirektøren mener at det er ønskelig å tilby HO i alle fylkets kommuner, da de er særlig viktige samarbeidspartnere på dette fagområdet. Det er en fordel å ha dette tilbudet på mange skoler også for enklere å kunne absorbere flere søkere. Foreløpig er det en god balanse mellom antall plasser og søkere, men situasjonen vil kunne endre seg fremover og dette vil påvirke dimensjoneringen håndtere.

HO er et utdanningsprogram som også tilbys til voksne deltakere. Det blir viktig i arbeidet fremover å se behovet for praksisplasser og lære plasser i sammenheng for både ungdom og voksne i samarbeid med kommunene.

9.2.2.6. Informasjonsteknologi og medieproduksjon

Tabell 29: Antall elever på Informasjonsteknologi og medieproduksjon ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Greveskogen	64
Sandefjord	67
Horten	32
TOTALT	163

IM er et relativt nytt yrkesfaglig programområde og det vil kunne ta noe tid før dimensjoneringen treffer godt på kompetansebehov sett opp mot søkning. Programområdet har kun to Vg2-løp, og det vil oftest være en fordel om samme skole kan tilby begge løp, både med tanke på fagmiljøet og for at elevene gis mulighet for å fullføre på samme skole. Erfaring til nå viser en særlig etterspørsel etter lærlinger i IT-driftsfaget, innenfor medieproduksjon er det vanskeligere å få lære plass.

Det bør vurderes om tilbudet innen IM skal reduseres med en skole for å sikre robuste fagmiljøer på de to resterende skolene og samtidig legge til rette for å kunne tilby begge Vg2-løpene. Per i dag er det Greveskogen vgs og Horten vgs som tilbyr hvert sitt Vg2-tilbud.

9.2.2.7. Naturbruk (med mulighet for studieforberedende Vg3)

Tabell 30: Antall elever på Naturbruk ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Melsom	125
TOTALT	125

Melsom vgs er per i dag den eneste offentlige videregående skolen som tilbyr NA. I tilknytning til skoledriften ligger også driften av Melsom gård som eies av Vestfold fylkeskommune. Oversikt over næringssammensetning i kommunene viser at 4 av 6 kommuner har en omfattende landbruksnæring. Det er derfor naturlig at Vestfold har et eget tilbud innen NA også i et 10- til 15-års perspektiv. Satsing på bær- og fruktnæringene vil også kunne være interessante utviklingsområder for Melsom vgs fremover.

9.2.2.8. Restaurant- og matfag

Tabell 31: Antall elever Restaurant- og matfag ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Greveskogen	75
Holmestrand	22
Sandefjord	42
Thor Heyerdahl	36
TOTALT	175

RM er et krevende fagområde å dimensjonere, da det er stort sprik mellom næringslivets behov og elevenes søkning. I dag er det vanskelig å fylle gruppene på alle fire skolene samtidig som at fagmiljøene blir små og mindre sterke.

I det videre må det jobbes aktivt også med voksne søkere innen RM for å sikre at fylkeskommunen dekker næringslivets behov for kompetanse og gjennom dette utvikler sterke fagmiljøer.

RM er et kostbart utdanningsprogram. Beregninger viser en betydelig besparelse for sektoren knyttet til å redusere tilbudet innenfor RM. I disse beregningene er gjennomsnittlig kostnad per elev i RM sammenliknet med gjennomsnittlig kostnad per elev for alle de øvrige yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Differansen i kostnad per elev mellom RM og øvrige yrkesfaglige utdanningsprogrammet var over 30 000 kroner nasjonalt i 2024 (Kilde: KOSTRA), mens den samme differansen i Vestfold fylkeskommune var omkring 80 000 kroner i 2024 (Kilde: KOSTRA). Merk at tallene for kostnad per elev i Vestfold fylkeskommune er mer sårbare for tilfeldige variasjoner enn de nasjonale tallene.

9.2.2.9. Salg, service og reiseliv

Tabell 32: Antall elever på Salg, service og reiseliv ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Melsom	30
Greveskogen	79

Horten	36
Sandefjord	166
Thor Heyerdahl	96
TOTALT	407

Tilbudet har de siste to årene hatt relativt god søkning, og det er mange læreplasser innen særlig salgsfaget. Det er ønskelig at de skolene som tilbyr SSR har et elevgrunnlag som er stort nok til å kunne tilby begge Vg2-løpene.

Melsom vgs startet opp sitt tilbud innen SSR skoleåret 2024/2025 og fylkesdirektøren ser at skolen trenger noe tid for å utvikle fagområdet.

9.2.2.10. Teknologi- og industrifag

Tabell 33: Antall elever på Teknologi- og industrifag ved inntaket 2024/25

Skole	Antall elever, inntak 2024/25
Holmestrand	33
Færder	160
Horten	43
Sande	53
Sandefjord	92
Thor Heyerdahl	133
TOTALT	514

Totalt antall elever på TEK ved inntaket 2024/25 var 514 elever fordelt på seks skoler. TEK er det fagområdet med flest Vg2-programområder og antall lærefag. For å sikre at flere elever kan fullføre sin opplæring på samme skole, bør det vurderes å redusere antall skoler med tilbudet. Dette for å sikre godt grunnlag for Vg2-løp.

Jamfør vurderingen fra BA og EL, bør det vurderes å se på fordelingen av TEK mellom Horten vgs og ny skole i Holmestrand kommune.

9.3. Helhetlige alternativer til dagens tilbudsstruktur

Dette avsnittet omfatter noen helhetlige alternativer til dagens skolestruktur, og alternativene er vurdert oppimot de prinsippene fylkestinget har vedtatt for arbeidet med skole- og tilbudsstruktur i et 10- til 15-års perspektiv. De ulike alternativene omfatter ofte flere endringer som er vurdert samlet, og det er viktig at hvert av disse alternativene vurderes som en helhet.

Noen av alternativene som er utredet handler om sektorens muligheter for å redusere omfanget av kostbare utdanningsprogram og sikre ressurseffektiv drift. Målsettingen i sektoren er å omdisponere ressurser for i større grad støtte opp om de øvrige retningene/prinsippene som gjelder for arbeidet med Skole- og tilbudsstruktur, spesielt målsettingen om 90 % fullført og bestått. Se også FT sak 57/25 om den økonomiske situasjonen og konsekvenser for de videregående skolene i Vestfold.

Enkelte alternativer vil kreve bygningsmessige tilpasninger eller nybygg. Tiltakene er ikke utredet med tanke på investeringsbehov og finansiering. Fylkesdirektør vil komme tilbake med en egen sak om investeringsbehov og finansiering for tiltak som fylkestinget vedtar.

Mulige alternativer:

1. Redusere tilbudet innenfor MDD

- a.** Legge ned MDD ved Greveskogen vgs og Thor Heyerdahl vgs, opprettholde ved Sandefjord vgs. Alternativet innebærer en nedskalering av dagens tilbud innenfor MDD tilsvarende dagens tilbud ved Greveskogen vgs og Thor Heyerdahl vgs.
- b.** Legge ned MDD ved Thor Heyerdahl vgs og opprettholde ved Sandefjord vgs og Greveskogen vgs. Dette innebærer en nedskalering av dagens tilbud innenfor MDD tilsvarende dagens tilbud ved Thor Heyerdahl vgs.
- c.** Beholde MDD ved dagens skoler, og legge til rette for at ny videregående skole i Holmestrand kommune kan tilby programfag fra MDD på ST.

Alternativ 1a ville gitt betydelig besparelse for sektoren (se omtale av MDD i avsnitt 9.2). Alternativet innebærer at tilbudet kun vil tilbys i sørfylket, noe som utfordrer prinsippet om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket. Sandefjord videregående skole ligger med nærhet til Sandefjord jernbanestasjon, noe som åpner for muligheter til å benytte tog fra andre steder i fylket, men reisevei vil uansett bli et hinder for flere elever. Dessuten innebærer alternativ 1a en reduksjon i totaltilbudet innenfor MDD, noe som rammer elever som ønsker et estetisk innhold i sin opplæring. For flere av disse elevene kan det estetiske innholdet i opplæringen være en viktig motivasjonsfaktor på veien mot fullført og bestått. Alternativet støtter opp under prinsippet at utdanningstilbudet innrettes med mål om mer spesialiserte og sterke fagmiljøer, ettersom tilbudet med dette alternativet videreføres ved den skolen der MDD-tilbudet er størst.

Alternativ 1b ville gitt en besparelse for sektoren. Alternativ 1b utfordrer i mindre grad enn alternativ 1a prinsippet om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket, ettersom utdanningsprogrammet fortsatt vil tilbys i sør- og midtfylket.

Alternativ 1c innebærer et forslag om å gi et minimumstilbud for elever i nordre del av fylket innen MDD. Dette svarer ut prinsippet om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket og vil kunne planlegges inn i byggingen av den nye skolen. Alternativet innebærer ingen besparelser for sektoren.

2. Styrke opplæringstilbudet ved Melsom videregående skole

- a.** Flytte TEK fra Sandefjord vgs til Melsom vgs.
- b.** Flytte BA fra Færder vgs eller Re vgs til Melsom vgs.
- c.** Utvide tilbudet innen ST ved Melsom vgs til ikke bare å omhandle hest, men å ha søkbart ordinært tilbud innen ST.

Alle alternativene er vurdert til å styrke tilbudet ved Melsom vgs. Arealanalysen som er gjennomført viser at uansett elevtallsutvidelse ved Melsom vgs vil dette medføre investeringsbehov knyttet til klasserom, oppgradering av gymsal mm. Dette kommer i tillegg til ombygging av eksisterende bygningsmasse til verksteder og spesialrom. Om det vil være behov for nybygg, må vurderes.

Som beskrevet i kapittelet om vurderingen av skolestruktur i Vestfold fylkeskommune så vil Melsom vgs være fylkets klart minste videregående skole når den nye videregående skolen i Holmestrand kommune står ferdig. Skolen har i underkant av 300 elever i dag. Derfor er denne skolen vurdert spesielt. Melsom vgs er den eneste skolen med tilbud innen utdanningsprogrammet NA i fylkeskommunen, og i oversikten over næringssammensetning i Vestfold fylke, er det tydelig behov for denne kompetansen i vår region. Basert på vurderingene om behovet for naturbrukskompetanse og elevtallsutvikling fremover vil fylkesdirektøren beholde Melsom vgs og utvikle en sterkere tilbudsstruktur ved skolen.

For å sikre at nye utdanningstilbud ved Melsom vgs gis gode muligheter er det vurdert som mest hensiktsmessig å flytte et tilbud fra en annen skole. Det å tilby tilsvarende utdanningsprogrammer som skoler i samme område, anses å ikke ha samme effekt.

Alternativ 2a innebærer at TEK flyttes fra Sandefjord vgs. Dette er et tilbud som er har god søkning per i dag og som har synergier med EL tilbudet ved skolen. Ved å flytte tilbudet er det usikkert om søkningen vil opprettholdes. Dette alternativet utfordrer i liten grad prinsippet om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket, ettersom utdanningsprogrammet fremdeles vil tilbys i alle de tre geografiske områdene. Alternativet kan imidlertid utfordre prinsippet om spesialiserte og sterke fagmiljøer dersom søkningen og elevtallet faller betydelig sammenliknet med TEK ved Sandefjord vgs. Dette er et fagområde der etterspørselen etter arbeidskraft er stor, jf. avsnitt om estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring i Vestfold 2024. Et tilbud om TEK på Melsom vgs vil gi gode synergieffekter inn mot NA, Fundament og AHT.

Alternativ 2b innebærer at BA flyttes fra Færder vgs eller ved Re vgs. Tilbudet ved både Færder vgs og Re vgs er godt søkt. I likhet med alternativ 2a vil det i dette forslaget være behov for investeringer i verkstedkapasitet ved Melsom. Både Færder vgs og Re vgs har i dag godt tilpassede verksteder. Melsom har store utearealer og mange driftsbygninger som vil kunne benyttes til opplæringsformål. Et tilbud om BA på Melsom vil gi gode synergieffekter inn mot NA, Fundament og AHT. Forslaget har tilsvarende vurderinger som alternativ 2a knyttet opp mot like utdanningsmuligheter for alle elever i fylket samt det å legge til rette for spesialiserte og sterke fagmiljøer.

Når det gjelder alternativ 2c har Melsom vgs per i dag kun et studiespesialiserende tilbud for elever som ønsker toppidrett hest. Med dette forslaget vil Melsom kunne tilby ST til alle elever.

3. Ny videregående skole i Holmestrand kommune

Tilbudet ved de to skolene i dag samlet er i dag: ST, ID, HO, RM, TEK, EL. Skolen planlegges for et elevtall på ca 750 elever og for å sikre en effektiv drift og sterke fagmiljøer, kan ikke skolen ha for mange utdanningsprogrammer. Samtidig som skolen skal fremstå som en attraktiv skole for ungdom i Holmestrand kommune.

- a. Ikke tilby ID ved den nye videregående skole i Holmestrand kommune.
Elever som velger ID ønsker ofte et mer aktivitetsbasert alternativ til ordinær ST, slik at mulighetene for å velge ID kan bidra til å opprettholde motivasjonen for disse elvene, noe som igjen kan bidra til fullført og bestått. Men selv om alternativet innebærer at ID fjernes i forhold til dagens tilbud, vil tilbudet om ID ivaretas innenfor det geografiske området nord. Dermed vil tiltaket i mindre grad utfordre prinsippet om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket og det samme gjelder prinsippet om å ivareta regionens kompetansebehov. Den nye skolen kan også tilby fag fra ID som programfag ved ST.
- b. Flytte SSR til ny videregående skole i Holmestrand kommune fra Horten vgs.
Med formål om å bygge sterke fagmiljøer har fylkesdirektøren tatt utgangspunkt i at SSR kun bør tilbys ved en skole i område nord. SSR er et yrkesfaglig løp med stor bredde i type læreplasser og er derfor aktuelt for mange ulike elevgrupper. Fylkesdirektøren vurderer at SSR vil gi et mangfoldig opplæringstilbud og bedre kjønnsbalansen innenfor de yrkesfaglige utdanningsprogrammene på den nye skolen. Ved å flytte tilbudet til den nye skolen i Holmestrand kommune vil tilbudet fremdeles tilbys i nordfylket, noe som gjør at alternativet i mindre grad utfordrer prinsippet om opplæringsmuligheter for alle elever i fylket. Forslaget må også sees i sammenheng med styrking av MK/IM ved Horten vgs.
- c. Ikke tilby RM ved den nye videregående skole i Holmestrand kommune.
Det er en overkapasitet på RM i fylket i dag i forhold til søkningen, samtidig som det er et fagområde med stort behov for arbeidskraft. RM er et av de mest kostbare yrkesfaglige utdanningsprogrammene, og per i dag tilbys RM ved fire skoler. Dette vil utfordre prinsippet om like opplæringstilbud for alle elever i fylket.
Med hensyn til fullført og bestått, bør tilbudene innen RM bestå ved de skolene som tilbyr dette i dag. Elevgrunnetilbudet til RM har tradisjonelt hatt lave grunnskolepoeng og ved å redusere på antall tilbud, vil denne elevgruppen få lenger reisevei. Av hensyn til økonomi og robuste fagmiljøer vurderer fylkesdirektøren likevel at RM bør reduseres med minimum et tilbud. En helhetsvurdering må også ivareta at den nye skolen i Holmestrand kommune ikke får for mange opplæringstilbud og i lys av dette vurderer fylkesdirektøren at opprettelse av SSR er et mer bærekraftig opplæringstilbud enn å videreføre RM.
- d. Øke dimensjonering av TEK ved ny videregående skole i Holmestrand kommune.
Forslaget innebærer å flytte TEK fra Horten vgs. Det vil i så fall ligge til rette for å styrke EL ved Horten vgs, som er ønsket av næringslivet i kommunen. Utdanningsprogrammet TEK vil på den måten fortsatt tilbys i alle de tre geografiske områdene. Med mål om å bygge sterke fagmiljøer har

fylkesdirektøren tatt utgangspunkt i at antallet utdanningsprogrammer ved Horten vgs bør reduseres. Elevtallet gir dermed et begrenset grunnlag for ressurseffektiv drift og sterke fagmiljøer. Etterspørselen etter arbeidskraft innenfor dette fagfeltet er imidlertid stor, jf. avsnitt om estimert mangel på arbeidskraft fordelt på næring i Vestfold 2024. Dette forslaget til fordelingen av EL og TEK i nord vil bidra til at flere kan gå Vg1 og Vg2 på samme skole, og det vil gi en større forutsigbarhet og mulighet for oppfylling av gruppene også på Vg2.

- e. Opprette en pilot om samarbeid med lokalt næringsliv innenfor BA, TEK og EL. Forslaget kommer i tillegg til å samle TEK i nordfylket på den nye skolen. I forbindelse med bygging av ny videregående skole i Holmestrand kommune vil det være aktuelt å bygge fleksible verksteder som kan håndtere både BA, TEK og EL. Her har bransjene vist interesse for å samarbeide tettere om opplæringen innenfor disse fagområdene. Elevtallsgrunnlaget innen disse tre fagområdene hver for seg utfordrer prinsippet om sterke fagmiljøer. Piloten som skal utvikles handler om å legge mer opplæring ute i bedrift i samarbeid med lokalt næringsliv for å imøtekomme næringslivets behov for kompetanse. Forslaget vil også kunne bidra til større fleksibilitet i den årlige dimensjoneringen.

Konkret forslag til utdanningsprogrammer som skal tilbys på ny videregående skole i Holmestrand kommune: ST (med mulighet for å kunne tilby programfag fra MDD og ID), HO, RM eller SSR, TEK, pilot BA, TEK og EL.

4. Flytte MK fra Thor Heyerdahl vgs til Horten vgs

Vg1-tilbudet starter ikke opp ved Thor Heyerdahl vgs skoleåret 25/26 som følge av lav søkning. Tilbudet foreslås omgjort til programfagstilbud på ST.

Dersom tilbudet legges ned ved Thor Heyerdahl videregående skole innebærer det at tilbudet ikke lenger finnes i sør- og midtfylket, men kun på Horten vgs. Tilbudet gir generell studiekompetanse, som kan oppnås ved de fleste skolene i fylket. For elever i sørfylket som ønsker et yrkesfaglig løp, vil IM ved Sandefjord vgs være et alternativ.

MK har over tid har utfordringer med å opprettholde gode søkertall, med unntak av Horten vgs. Forslag er vurdert til å gi Horten vgs gode muligheter for å fortsette utviklingen av et allerede godt fagmiljø. Forslaget vil også kunne gi Horten vgs stordriftsfordeler og derfor noe besparelser for sektoren.

5. Opprettes av ID i område midt

I dagens tilbudsstruktur har ikke elevene i midtre område et tilbud innen ID, mens alle skolene i nord og to av tre skoler i sør har tilbudet. For å sikre like utdanningsmuligheter for alle elever i fylket er det vurdert som hensiktsmessig å opprette et ID tilbud i midt. Tiltakene vil i utgangspunktet ikke være kostnadsdrivende, ettersom ID og ST har relativt like enhetskostnader.

- a. Opprette ID ved Nøtterøy vgs.
- b. Opprette ID ved Greveskogen vgs.

Alternativ 5a vil gi Nøtterøy vgs et nytt utdanningsprogram og vil med dette sørge for at skolen blir mer robust og fleksibel i forhold til svingninger i elevenes søkemønster. Dette gjelder særlig etter at ny skole i Holmestrand kommune står ferdig og Nøtterøy vgs blir fylkets nest minste skole. Per i dag reiser mange elever fra Færder kommune til Re vgs for å gå på ID og en opprettelse på Nøtterøy vgs vil gi disse elevene et tilbud i nærheten av der de bor. Med bygging av ny Willhelmsenhall ligger forholdene godt til rette for å kunne igangsette tilbudet ved Nøtterøy. En utvidelse av antall utdanningsprogram må sees i sammenheng med elevtallet på ST og skolens manglende kapasitet for å håndtere en elevtallsøkning. En opprettelse av ID på Nøtterøy vgs som kommer i tillegg til dagens elevtall, vil innebære behov for å investere i nye undervisningslokaler.

Alternativ 5b innebærer å utvide tilbudet ved Greveskogen vgs. Dersom eventuelt MDD og eventuelt IM ikke videreføres ved Greveskogen vgs vil skolen ha kapasitet til å håndtere en slik utvidelse. Idrettsanleggene i nærområdet til Greveskogen vgs legger forholdene godt til rette for å kunne håndtere fagområdet. En opprettelse av ID ved Greveskogen er vurdert til å kunne få betydning for elevtallet ved Nøtterøy vgs og det er bekymring knyttet til om dette vil innebære en redusert søkning til Nøtterøy. En opprettelse av ID ved Greveskogen vil tilsvarende effekt som på Nøtterøy i forhold til premisset om like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket.

6. Flytting av IM fra Greveskogen vgs til Horten vgs

IM er et utdanningsprogram med kun to Vg2-retninger, og Greveskogen vgs og Horten vgs tilby hvert sitt. I lys av målsettingen om at flere skal fullføre og bestå vil en flytting av dette tilbudet gi elevene færre mulige overganger i sitt opplæringsløp. En flytting av IM fra Greveskogen vgs til Horten vgs vil også styrke Horten vgs ved å se på synergier mellom MK og IM. Forslaget innebærer at elevene i midtfylket ikke får et tilbud innen IM, men samtidig er reiseavstanden mellom midt og Horten vgs kort, og det er et godt kollektivtilbud per i dag. Tiltaket vil i utgangspunktet ikke være kostnadsdrivende.

7. Vurdering av programområde Håndverk, design og produktutvikling

Vestfold fylkeskommune tilbyr per i dag ikke HDP. I denne gjennomgangen vurderes det det som ikke hensiktsmessig å opprette. Programområdet består av mange små lærefag og tilbudet vil være aktuelt for få elever. Samtidig er det mange viktige tradisjonshåndverk som det også vil være behov for fremover. Færder vgs tilbyr allerede KDA hvor det vil være noen faglige synergier.

Tilbudet bør enten gjøres søkbart som et 1+3 tilbud (1 år på skole og 3 år i bedrift), eller at ungdom informeres bedre om muligheten for et 0+4 løp, som innebærer lærekontrakt og full opplæring i bedrift.

Kostnadene knyttet til et 1+3 tilbud vil være relativt høye da det ikke antas å være søkere nok til en full gruppe.

8. Behov for en helhetlig gjennomgang av AHT-tilbudet i Vestfold fylkeskommune

Arbeids- og hverdagslivstrening (AHT) er en elevgruppe som har økt i antall, samtidig som det har vært en økning i hverdagslivs-elever med særlige utfordringer og behov for mer areal. Dette har resultert i at de skolene som per i dag tilbyr AHT har utvidet etter

beste evne, men som i noen tilfeller utfordrer opplæringslovens bestemmelse om et trygt og godt skolemiljø. Fra skoleåret 25/26 må det leies lokaler i Tønsberg-området for å dekke behovet for undervisningslokaler for denne gruppen. Som følge av diagnoser og utfordringer, kan det være helsemessig krevende med lang reisevei for mange av disse elevene.

Tilbudet for elever som går på AHT har behov for en helhetlig gjennomgang som inkluderer både innhold, lokalisering og hvilke arenaer elevene bruker per i dag. Arbeidet bør igangsettes fra høsten 2025.